

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 4 zł 50 gr. z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 zł 50 gr.

Dla urzędników państwowych i nauczycieli miesięcznie 3 zł.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji

19,
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie zwraca się.

Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południu.

U źródeł klęski bezrobocia.

Lwów, 20 stycznia.

Tygodniowe sprawozdania urzędu statystycznego wykazują **przerażający wzrost bezrobocia w całej Polsce.**

W ostatnim tygodniu ta smutna pozycja w bilansie naszego życia gospodarczego wzrosła o dalszych 14.997 osób, tak, że dziś ogólna ilość zarejestrowanych urzędowo ludzi **pozbawionych możliwości pracy i egzystencji wynosi 328.627.** Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę, że cyfra ta wykazuje jedynie zarejestrowanych bezrobotnych, że więc nie obejmuje ona wcale tych, którzy, nie mając prawa do zasiłków ani widoków na otrzymanie posady, nie zgłaszają się w urzędach pośrednictwa pracy, a dalej, iż rejestracji nie podlegają wielotysięczne rzesze ludności bezrobotnej na wsi i w małych miasteczkach, to ogólna ilość bezrobotnych przedstawia się nam w przybliżeniu w wysokości co najmniej pięciokrotnie wyższej od oficjalnej statystyki, a więc **dosięgnie już do półtora miliona.** Doliczywszy do tego rodziny bezrobotnych pracowników dojdziemy do przerażającego, lecz niestety rzeczywistego faktu, iż **około 5 milionów ludzi, a zatem prawie co piąty obywatel Państwa pozbawiony jest podstawy utrzymania.**

Najważniejszym nakazem bieżącej chwili jest więc przyjsie z pomocą bezrobotnym przez jaknajszysze uruchomienie robót publicznych, a obowiązek ten ciąży zarówno na władzach państwowych jak i samorządowych.

Oczywiście w ten sposób kwestia bezrobocia nie będzie w zupełności rozwikłana, albowiem **poważną tę chorobę naszego organizmu gospodarczego leczyć trzeba środkami działającymi od wewnątrz, co czynić można dopiero po dokładnym zbadaniu jej przyczyn, których jest niestety aż nadto.** Tkwią one głęboko w naszych stosunkach gospodarczych, a usunięcie ich napotka na nielada trudności.

Przyczyną taką, o której się najczęściej mówi, to **brak kapitałów i kredytu, bez którego, jak bez krwi w żyłach, nie może istnieć i rozwijać się przemysł, dający zatrudnienie robotnikom.**

Ważniejszą jednak od sprawy kapitału obrotowego jest dla przemysłu **kwestia zbytu.** Jest rzeczą już stwierdzoną, że magazyny **większości fabryk przeładowane są gotową produkcją, na którą niema odbiorców.**

Tu tkwi właśnie źródło zastoju w przemyśle i powstałego stąd bezro-

Badania delegatów Bankers Trust będą zakończone w bieżącym tygodniu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 stycznia. Delegaci Bankers Trust w dalszym ciągu zaznajamiają się z organizacją monopolu tytoniowego. Badania te będą zakończone w **końcu bieżącego tygodnia,** poczem delegaci przystąpią do **rokowań z rządem polskim** o warunki dzierżawy monopolu i pożyczki.

Obecnie między delegatami a ministrem skarbu odbywa się

stała wymiana zdań na tle spostrzeżeń delegatów o monopolu.

Jest ustalone, że delegaci porozumieją się z rządem, w sprawie monopolu, przedstawiając **dokładne sprawozdanie dyrekcji Tabacco Company** a rząd polski wyśle specjalnego delegata do Nowego Jorku celem zawarcia umowy o wydzierżawienia monopolu i pożyczkę.

Rząd zajął się skandaliczną gospodarką „Pocisku“.

Dyrektor „Pocisku“ brał 120.000 zł. płacy rocznie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 stycznia. W związku z rewelacjami prasy i wynikami badań Najwyższej Izby Kontroli Państwa o **niestychanie kosztownej gospodarcze „Pocisku“** i wysokich pensjach dyrektorów i zarządów tych zakładów, w kołach rządowych powstał projekt, aby do „Pocisku“ **wydelegować rządowego administratora.**

Jak się dowiadujemy, rząd w naj-

bliższym czasie wyłoni komisję rewizyjną, która zbada dokładnie umowę rządu z Pociskiem i postawi gospodarce tych zakładów na podstawach ekonomicznych, gdyż płace dyrektorów wynoszące do 100 tysięcy zł., zaś p. Wertheima 120 tys. zł. rocznie musiałyby doprowadzić do tego, że za **jeden pocisk działowy** płaciłby **skarż Państwa 80 do 120 zł.**

Afera dolarowa w oddziale Banku Gospodarstwa Kraj. w Cieszynie.

Skarż Państwa poniósł szkodę na 200.000 zł.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 stycznia. Władze skarbowe zostały zaalarmowane wiadomością o **świeżym skandalu** tym razem w **oddziale cieszyńskim Banku Gospodarstwa Krajowego.** Skarż Państwa poniósł wskutek tego stratę 200.000 zł. Oszustwo zostało popełnione w ten sposób, że **Bankowi Polskiemu w Bielsku** zaprezentowano do wypłaty żyrowane przez **cieszyńską filię**

Banku Gospodarstwa Kraj. czeki banku amerykańskiego opiewające na dolary. **Bank Polski wypłacił żadaną sumę,** poczem otrzymał **zawiadomienie Banku Gosp. Kraj.,** że czeki te zostały **skradzione w filii,** a żyro sfałszowane. W toku dochodzeń ustalono, że oszustw tych dopuścił się **kasjer Banku Gosp. Kraj. Leon Płonka,** zarazem **fabrykant czekolady. Płonkę aresztowano.**

hocia. **Nie pomogą kapitały, gdy nie będzie odbiorców na produkcję.** Nawet grzechem byłoby lokowanie ciężko zdobytych kapitałów zagranicznych w przemyśle przed **zapewnieniem temu przemysłowi rynków zbytu.**

Nasz rynek wewnętrzny, niezdolny jest do **odpowiedniej konsumpcji** wskutek powszechnego zubożenia szerokiej mas ludności i dysproporcji między cenami wyrobów fabrycznych a cenami produktów rolnych i wysokością zarobków.

Co do **rynku zewnętrznego,** to ekspansję naszej wytwórczości u-

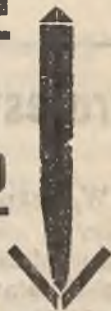
niemożliwia **brak traktatów handlowych** z państwami sąsiednimi (Rosja, Niemcy).

Tak więc źródłami klęski bezrobocia w Polsce są obok braku kapitału i szeregu drobniejszych przyczyn, także i **powszechne zubożenie ludności wywołane fałszywą polityką gospodarką** i nie liczącą się z potrzebami gospodarczymi Polski **zła polityka handlowa.**

Zadaniem obecnego rządu będzie odrobic te zaniedbania jego poprzedników.

T. H.

ALMANACH ŚWIATA KOBIECEGO

NIE JEST KALENDARZEM.
Almanach Świata Kobięcego
JEST SKARBCEM
szlachetnej rozrywki i cennych wiadomości w zakresie wszelkich spraw kobiecych.
Nowele. Artykuły. Wychowanie. Kosmetyka. Sztuka ubierania. Gospodarstwo domowe.
Cena zł. 3.—, w oprawie zł. 4.—.
We wszystkich księgarniach, biurach gazet itp., lub w Administracji „Świata Kobięcego“, Lwów, Chorażczyzny 27. 1099

Misja dyr. depart. p. Łukasiewicza.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 19 stycznia.

Dowiadujemy się, że dyrektor departamentu politycznego Min. spr. zagran. p. **Juljan Łukasiewicz** udaje się jutro na tygodniowy objazd placówek polskich zagranicę, przyczem zatrzyma się w **Paryżu i Londynie.** Podróż pozostaje w związku z aktualnymi zagadnieniami polityki zagranicznej.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 19 b. m. w Warszawie 7.50 zł.

Dolar w wolnym obrocie dnia 19 b. m. w Krakowie 7.60 zł.

Dolar w wolnym obrocie dnia 19 b. m. we Lwowie 7.60 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 7.30; sprzedaż 7.32; kupno 7.28. Tendencja słaba.

Zurych urzędowy. N. Jork. 5.17 5/8, Londyn 25.16 1/8, Paryż 19.51, Wiedeń 72.8875, Praga 15.325, Włochy 20.90, Budapeszt 72.55, Sofia 3.35, Holandia 208.075, Oslo 105.45, Kopenhaga 128.70, Sztokholm 138.65, Hiszpania 73.30, Bukareszt 2.31, Berlin 123.25, Belgrad 9.17.

Pogielda nowojorska. Warszawa 14.00, Londyn 4.86 1/8, Paryż 3.765, Wiedeń 14.06, Praga 2.9625, Włochy 4.03 5/8, Belgia 4.535, Budapeszt 14.06, Szwajcaria 19.32, Sofia 0.725, Holandia 40.20, Oslo 20.36, Kopenhaga 24.86, Sztokholm 26.77, Hiszpania 14.16, Bukareszt 0.4437, Berlin 23.81, Belgrad 1.775.

O ofiarę karnawałową.

Lwów, 20 stycznia.

Tegoroczny karnawał nie odbywa się w warunkach zbyt różowych.. Minęło bawić się trzeba, bo i zabawa ma swoje społeczne znaczenie.

Godzi się jednak, aby ci, których — choć z trudem — stać na frak i lakiery, pamiętali o tych, którym brak kawałka chleba.

Inicjatywa premiera Skrzyńskiego w tym względzie znalazła odzew u niektórych komitetów w Warszawie, które urządzając zabawy, składają pewien procent na bezrobotnych.

Na terenie Małopolski należałoby to samo uczynić.

Zwładamy się przeto do wszystkich komitetów balowych z apelem, aby przeznaczyły pewien procent z dochodów na bezrobotnych.

Władze wojewódzkie powinny powołać do życia rychło lotny komitet obywatelski, którego obowiązkiem byłoby ściągać od każdej zabawy przeznaczony procent na bezrobotnych i to od razu w dniu zabawy — przy kasie!

Rzucamy projekt w nadziei, że nie przebrzmie bez echa!

Redakcja „Kurjera Lwowskiego“.

Protest nauczycieli szkół powszechnych przeciw zamierzonej redukcji płac.

Warszawa, 19. 1. (AW.). Wczoraj odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie Związku Pol. Naucz. Szkół Powsz. Zebrani uchwalili energiczny protest przeciw zamierzonej redukcji poborów nauczy-

cielskich. Postanowiono zwołać kongres nauczycieli szkół powsz. z całej Polski, gdyby sprawa redukcji poborów nauczycielskich miała widoki realizacji.

—XO—

Projekt ustawy o opłatach stemplowych.

Warszawa, 19. 1. (PAT.) Sejmowa komisja skarbową przystąpiła dziś do trzeciego czytania projektu ustawy o opłatach stemplowych. W wyniku obrad zatwierdzono 52 artykułów przyczem w stosunku do tekstu przyjętego w drugim czytaniu, żadnych istotnych zmian do trzeciego czytania nie wprowadzono. Żywa dyskusja wywołał wniosek p. Lypacewicza (Wyzwolenie), domagający się zwolnienia od opłat stemplowych umów kupna - sprzedaży

przez chłopów, gruntów, o obszarze nie przekraczającym 20 ha.

Komisja odrzuciła wprowadzenie przymusu notarialnego odnośnie do aktów dotyczących zbycia nieruchomości w Małopolsce, jak również odrzuciła wniosek powierzenia notariuszom poboru opłat stemplowych od aktów przez nich sporządzonych. Co do ostatnich wniosków, posłowie Lypacewicz (Wyzw.) i Manaczyński (Z. L. N.) zgłosili votum separatum.

—XO—

Z profilu.

„Uгода“ polsko-żydowska w podwójnym świetle.

Lwów, 20 stycznia.

Prezes Koła żydowskiego, p. Reich, jest — jak wiadomo — jednym z współpracowników sławetnej „ugody“ polsko-żydowskiej, zawartej przez reprezentantów dwóch skrajnych nacjonalizmów.

Głównym partnerem p. Reicha w tem dziele był, ze strony polskiej, jeden z duchowych ojców myśli endeckiej, p. prof. St. Grabski, obecny minister oświaty. I nie dziwnego. Jeden, jak i drugi z tych polityków zainteresowany jest w jednakowym stopniu w zaszczerpieniu i kultywowaniu takiego np. kwiatuszka, wyrosłego na bagienku reakcji, jak np. szkoła wyznaniowa.

W praktyce życia politycznego sprawia jednak „ugoda“ nieraz i nielada kopot jej firmantom, zwłaszcza, gdy chodzi o wytłumaczenie jej celowości szerszym masom politycznych współwzmacniaczy, dotąd celowo roznamietnianych szowinistycznie przez partyjną prasę.

Dowodem tego może być umieszczony w jednym z ostatnich numerów wiedeńskiej „Neue Freie Presse“ wywiad z p. Reichem na temat tej „ugody“. Zapytany o jej skutki, p. Reich, jako jedyny pozytywny rezultat, wskazuje właśnie działalność p. St. Grabskiego na stanowisku ministra oświaty! Zwłaszcza wprost zachwyca się p. Reich

stanowiskiem p. ministra Grabskiego w sprawie „numerus clausus“.. — „W sprawie „numerus clausus“ — wywodzi p. Reich — wydał p. min. Grabski liberalny (!) dekret, dający bardzo wielkie zadowolenie“ (sic!).

Cóż, kiedy jednak tego „zadowolenia“ p. Reicha nie podziela jego własny organ „Chwila“, która w antykule wstępnym z dnia 17 b. m. nazywa p. Grabskiego „największym szkodnikiem w zaistnieniu faktycznego porozumienia polsko-żydowskiego“ (tak!), a w sprawie „numerus clausus“ pisze: „Znana jest min. Grabskiego gra w ciuciubabkę z okólnikami w sprawie przyjmowania słuchaczy żyd. na wszechne. Dzięki nim tysiące młodzieży żydowskiej zostało w pierwszym trymestrze poza obrębami szkół wyższych i z niepokojem śledzą, czy „spóźniony“ okólnik p. ministra odrobi im krzywdę, jaką wyraziło opóźnienie“.

A więc co innego p. Reich w „Presse“, a co innego p. Reich w „Chwili“!

Czy tłumaczyć to brakiem konsekwencji, czy może patriotyzmem p. Reicha, który inną robi politykę wewnątrz, a inną demonstruje na zewnątrz? Które oblicze i które fakty są prawdziwe?

Ze zjazdu monarchistów polskich.

Poznań, w styczniu.

Onegdaj odbył się tu — jak donieśliśmy — zjazd „Monarchistycznej organizacji“. Dziś podajemy garść nazwisk, które zainteresują zapewne szerszy ogół.

W zjeździe brali udział członkowie prezydium Rady Naczelnej: p. p. **Wacław Niemojowski**, **Konstanty Murzynowski** i **Józef Robakowski**; członkowie zarządu głównego: p. p. **Alfred Janowski**, prof. dr. **Kazimierz Morawski**, red. „Słowa wileńskiego“ **Stanisław Mackiewicz** i dr. **Jan Moszyński**, delegaci kół wojewódzkich: p. p. **Zdzisław książę Lubomirski**, **Wacław Paszkowski** i **Stanisław Walewski** z koła warszawskiego; gen. **Kazimierz Raszewski**, generał **Józef Dowbór-Muśnicki** i **Zygmunt hr. Kurnatowski** z koła poznańskiego, **Hieronim hr. Tarnowski** — z krakowskiego, **Jan hr. Tyszkiewicz** i prof. dr. **Bossowski** — z wileńskiego, **Stanisław Tomaszewski** — z pomorskiego, **Henryk Skirmunt** — z poleskiego, **Zbigniew Dobiecki** — z kieleckiego, **Władysław Nowaczek** — ze śląskiego; oraz delegaci kół okręgowych: p. p. **Aleksander ks. Drucki Lubecki** i mec. **Byczkowski** — z okręgu piotrkowskiego, **Karol Wierusz-Kowalski** — z komińskiego, **Konstanty Murzynowski** — z kaliskiego (członek prezydium), **Edmund Buchwald** — z ostrowskiego, **Kazimierz Szadkowski** i **Tadeusz**

Szulczyński — z jarocińskiego, **Jan Bak** i **Wincenty Podlewski** — z szamoulskiego, **Czesław Obst** — z gnieźnieńskiego, **Józef Wrzesiński** — z sosnowieckiego, **Tomasz Kretkowski** — z chełmińskiego. Pozostałe okręgi, jak łódzki, grudziądzki i inne, usprawiedliwiły swoją nieobecność.

W zjeździe wzięli również udział przedstawiciele „Obozu Monarchistów Polskich“ p. p. **prof. Szymon Dzierzowski** i mec. **Miroslaw Obieziński**, jako przedstawiciele organizacji zaprzyjaźnionej, oraz jako zaproszeni goście, między innymi: p. p. **Adam hr. Żółtowski** z Jarogniewic, **prof. Tadeusz Grabowski** z Poznania, **Tadeusz Goetzendorf** Grabowski z Lechłina, oraz wiceprezes Centralnego Komitetu Wykonawczego Organizacji Młodzieży Monarchistycznej **Jan Popławski** z Warszawy.

Na prezesa zarządu głównego, który według nowo zatwierdzonego statutu przewodniczy również na zebraniach Rady Naczelnej, wybrano p. **Wacława Niemojowskiego**. Do zarządu powołał p. Niemojowski: **Zdzisława ks. Lubomirskiego**, **generała Raszewskiego**, jako wiceprezesa, **Konstantego Murzynowskiego**, prof. dra **Kazimierza Morawskiego** i **Józefa Robakowskiego**, jako członków zarządu, co też Rada Naczelna zatwierdziła.

—XO—

Wyrok na zbuntowaną brygadę piechoty sowieckiej.

16 oficerów rozstrzelanych, 163 oficerów skazanych na dożywotnie więzienie.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.)

Moskwa, w styczniu.

(I) Sowiecki trybunał wojskowy w Pskowie ogłosił wyrok w głosnej na całą Rosję sprawie 179 oficerów czerwonych z pośród dowództwa 19 brygady czerwonej. Wszystkich oskarżono o niewykonanie rozkazów bojowych dowódcy korpusu **Pukrowskiego**. Tło tego procesu jest bardzo znamienne dla ilustracji stosunków, panujących w formacjach armii czerwonej. Oto, z końcem września roku ub. w niektórych rejonach Białorusi sow. wybuchły powstania wśród ludności wiejskiej. Celem stłumienia ruchu wyższe dowództwo wydelegowało do rejonu, ogarniętego powstaniem, korpus wojsk czerwonych, pod dowództwem **Pukrowskiego**. Gdy tych sił zbrojnych nie wystarczyło, oddano rozkaz przetrzucia na teren powstańczy dwóch pułków ze składu 19-tej brygady, dotychczas rozmieszczonej na granicy polskiej.

Z tych formacji sformowano ekspedycję karną, która, — pod dowództwem pułk. **Karpińskiego** — miała krwią i represjami stłumić powstańczy ruch w Rejonie **Bobrujska**. Masa żołnierska, wraz z gronem oficerskim, odmówiła je-

dnak posłuszeństwa, i po pewnym czasie samorzutnie porzuciła rejon **Bobrujska**, wróciwszy do miejsca swego poprzedniego rozmieszczenia na granicy sowiecko-polskiej. Ten niesłychany brak karność — jak twierdzi akt oskarżenia, — spowodował ciężkie straty w ludziach ze strony tych formacji armii czerwonej, które nadal walczyły z powstańcami. Wobec tego aresztowano niemal cały korpus oficerski zbuntowanej 19-tej brygady.

Wyrokiem trybunału skazano 35 wyższych oficerów na karę śmierci przez rozstrzelanie, a 144 innych podsądnych na ciężkie więzienie dożywotne. Dowódca wojskowego okręgu w Pskowie zatwierdził wyrok śmierci względem 16 osób, innym zaś rozstrzelanie zastąpiono też dożywotnim więzieniem. Wobec tego już następnej nocy w podwórzu więziennym odbyła się egzekucja na 16 skazańcach. Wśród rozstrzelanych byli: dowódca brygady **Karpiński** (za czasów carskich — pułkownik), szef sztabu **Basów**, dowódca **Jackow** oraz 13 innych czerwonych oficerów.

Wykonanie wyroku wywarło ogromne wrażenie we wszystkich kołach wojskowych.

—XO—

Min. skarbu domaga się przeprowadzenia rewizji w bankach państwowych.

Warszawa, 19. 1. (AW.). Na obywatem we wtorek wieczorem posiedzeniu Rady min. omawiano wniosek min. **Zdziechowskiego** o upoważnienie Najw. Izby Kontroli Państwa do przeprowadzenia rewizji w

Państw. Banku Roln. oraz w Banku Gospodarstwa Kraj. Omawiano również projekt ustawy, określającej kompetencje sądów na przebiegających w dziedzinie prawa czeko-

Pod znakiem czasu.

TAKŻE ZREDUKOWANY.

Lwów, 20 stycznia.

Ugina się półżywy pod brzemieniem pracy nad siły. Żył mu narzmiły, oczy z orbit niemal wychodzą, całe ciało zlewa pot ciężkiego znoju. Przełożony pogania bez litości, na chwilę spocząć nie daje. Im cięższa robota, tem ostrzejsze nawoływania i gesty rąk okrutnego bata. I nigdy żadnego uznania, żadnego awansu, emerytury, żadnego wynagrodzenia za krwawą pracę prócz skąpego jada, żadnego efektu wysiłków. Cały moralny i materialny owoc trudu zgarnia nienasycony władca.

Ale te wszystkie krzywdy jeszcze niczem wobec groźnej redukcji. I to redukcji nie ograniczonej do pewnych osobników, ale masowego usunięcia od pracy, zaprzeczenia prawa do życia tysiącom, milionom niez mordowanych pracowników, całemu rodzajowi istot, które w postępie cywilizacji świata w ciągu długich wieków niepoślednią odegrały rolę.

Wartość siły żywych mięśni musi ustąpić nieporównanie potężniejszej sile maszyny, bezmyślnej, ale produktywniejszej. I zapomniana się łatwo, że jednak cichy, najcierpliwszy robotnik bywał wiernym sługą, wyrozumiałym przyjacielem, wesołym i junackim towarzyszem swego niewdzięcznego pana...

Któż to ów wydziedziczony, niedoceniony, zredukowany pracownik — krzywdzony nie wyłącznie w Polsce, ale na całym świecie, — tem dotkliwiej, im kraj bardziej postępowy i kulturalny?

Nikt inny, jeno nasz stary, poczciwy, wiecznie wyzyskiwany — koń. (m)

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Gazetnik „Kurjera Lwowskiego” z 21. 1. 26.

MARCEL PREVOST.

12

Historja Okraglutej Pani.

(Trzy listy do Frani).

(Ciąg dalszy).

— Staram się pomóc i czasem się to udaje. Kuracja moja polega na przemianie procesu złego fermentu, jaki murtuje taką biedną psychę. Staram się wtedy spowodować proces wprost przeciwny. Ta, która ty nazywasz pulchną panią, może uratowana być jedynie przez wywołanie w niej, że się tak wyrażę, „kryzysu ostrej moralności”, jednego z owych przesilen, które to ongi rzuciły prababki nasze w mury klasztorne, poddawały im katy i pokuty. Liczę więc w tym wypadku na twoją pomoc. Ta osoba zachowała w dobrej pamięci obie swe bytności u ciebie, mimo, że oba razy nie szczeniłeś jej podobno słów miłej prawdy. Byłeś — jak mi opowiadała, jedynym jej powiernikiem w początkach jej miłosnej przygody, tak, jak dotychczas ja jeden znam jej akt ostatni. Otóż nam wszelkie dane do nadziei, iż zobaczenie cię teraz wywoła w niej zbawienną reakcję.

— Ha, jeśli tak, powiedz jej, niech przyjdzie. Przyjmę ją znowu.

Szczepienie ochronne przeciw płonicy.

Opinia prof. dra Gröera

Lwów, 20 stycznia.

W aktualnej obecnie sprawie szczepienia szkarlatyny, zamieszczamy opinię wybitnego profesora pediatrii na Uniwersytecie lwowskim, dra Franciszka Gröera, kierownika kliniki dziecięcej, który uprzejmie udzielił nam swych spostrzeżeń w tym kierunku.

Szczepionka płonicy — oświadczył prof. Gröer — metoda badaczy amerykańskich, małżeństwa Dicków, zdaje się mieć przyszłość przed sobą. Jednakże dziś jeszcze trudno co do ich absolutnej wartości i naukowego wartościowania powiedzieć coś konkretnie pewnego i dlatego moim zdaniem nie można tej metody jeszcze stosować w szerokiej praktyce lekarskiej. Zagadnienie jest w toku badań, które nie powinny wychodzić poza zakłady naukowe, bo te jedynie mogą dać gwarancję dokładnej obserwacji szczepionych i naukowego wartościowania wyników metody.

Jasnym jest, że tak publiczność jak i lekarze przy wielkiej doniosłości wynalazku, któryby pozwolił zwalczać szkarlatynę, wykazują wyraźną niecierpliwość wobec możliwości korzystania z tak dobroczynnego urządzenia. Zatem zadaniem prasy jest uspokoić opinie publiczną w tym kierunku, ażeby uzbroidła się w cierpliwość i pozwoliła nauce ukończyć badania i oddać w ręce szerokiego ogółu metodę z jednej strony zupełnie bezpieczną, a z drugiej pewną co do działania. Nie jest wykluczone, że już za kilka miesięcy będzie to możliwe.

Szczepienie polega na wstrzykiwaniu jadu, produkowanego przez łasicuszkowce szkarlatynowe. W ten sposób, zmusza się ustrój do produkcji ochronnych przeciwciał, co byłoby koniecznym jedynie u osobników czujących na jad płonicy, gdyż na szczęście znaczna liczba ludzi jest na jad płonicy nieczuła i ta

nie ma potrzeby obawiać się zakażenia.

Pierwszy akt metody polega na rozpoznaniu, które osobniki są czułe na ten jad, a które nieczułe, a drugi na uodpornieniu tych czułych. Oczywiście jest, że do przeprowadzenia szczepienia, trzeba będzie wykształcić odpowiednio całe szeregi lekarzy przy pomocy kursów, które w Warszawie urządza Państwowy Zakład higieny, a we Lwowie Klinika dziecięca. Szczepienie odbywa się tylko w zakładach zamkniętych pod ścisłą kontrolą naukową tam, gdzie jest niebezpieczeństwo szkarlatyny. Dotychczas zaszczepiono we Lwowie kilkaset dzieci. Naogół rodzice nie tylko nie obawiają się szczepienia, ale bardzo skwapliwie poddają mu swe dzieci w obawie przed epidemią płonicy.

Droga ekspertyza.

Warszawa. (Tel. wł.)

Krają pogłoski, że gdy p. Kenimerer, który w interesie amerykańskiego trustu (jako jego rzeczoznawca) bawił w Warszawie, opuścił stolicę naszego państwa — wręczono mu za pracę nad „badaniem naszych stosunków”, honorarium w wysokości 10-ciu tysięcy dolarów.

Pociąg przejechał 6 robotników.

Wilno. (Tel. wł.)

(ok.) Onegdaj pociąg osobowy idący ze st. Głębokie do st. Nowo-Druck najechał na idących torem kolejowym sześciu robotników, którzy poprzednio oczyszczali tor od śniegu. Wszyscy sześciu a to Piotr Karnacewicz, Bolesław Leszczyk, Hipolit Łowaczonog, Antoni Rubieński, Sranisław Stankiewicz i Stanisław Wilunkiewicz zostali zabici na miejscu.

Krwawe awantury w parlamencie włoskim.

Rzym, w styczniu.

Niezwykłym skandalem zakończono uroczyste posiedzenie parlamentu włoskiego, które poświęcone było uczczeniu zmarłej królowej Małgorzaty, wdowy po królu Humbercie. Faszyci pięściami rzucili się na posłów ze stronnictwa „populari”, którzy przybyli na to uroczyste posiedzenie, z okrzykami „precz z bandą ludowców katolickich” zaatakowano tych posłów i pobito ich dotkliwie. Kilkunastu posłów stronnictwa „populari” zostało pokaleczonych a jednego z nich musiano odwieść do szpitala.

Redaktor „Rzeczypospolitej” skazany na miesiąc aresztu.

Warszawa, (tel. wł.)

Sąd okręgowy rozpatrywał sprawę p. Jasińskiego, redaktora „Rzeczypospolitej”, pociągniętego do odpowiedzialności sądowej z art. 263 k. k. za umieszczenie artykułu, wymierzonego przeciw b. premierowi p. Wł. Grabskiemu p. t. „Nielegalne przetworzenie kredytów w Banku Polskim”.

Sąd pokoju 10 okręgu uniewinnił red. Jasińskiego, natomiast druga instancja w artykule tym dopatrzyła się i szerszego i złej woli i skazała oskarżonego na miesiąc więzienia.

Wilki na pograniczu.

Wilno. (Tel. wł.)

(ok.) W związku z plagą wilków, które ostatnimi dniami rzucają się całymi stadami na posterunki graniczne przyczem zdarzało się, iż posterunki padały ofiarą wilków, władze straży granicznej policyjnej i K. O. P'u wydały rozkaz, aby w nocy w patrolach brało udział 3-ch ludzi, natomiast w dzień placówki mają zwracać pilną uwagę na tak zw. czujki, by te nie padły ofiarą żarłoczych zwierząt.

— Och, ona biedaczka teraz za ledwie z trudnością przechodzi z łóżka na kanapę. Musisz ty u niej znaleźć się wraz ze mną.

— A mąż?

— Uprzedziłem już męża, że wezwę do chorej jednego z kolegów na konsylium. Ty będziesz tym kolegą. Zresztą ten biedny p. Nolitel — który ubóstwia swoją żonę i który jest najzacieśniej w świecie człowiekiem, lubo, jako małżonek, tradycyjnie ślepym i nie orjentującym się w sytuacji, zgodziłby się na wszystko, byleby jego Alinka odzyskała zdrowie... No powiedzże już raz to sakramentalne: „tak”. Spełnisz naprawdę dobry uczynek — i będziesz miał w zamian pole ciekawych obserwacji.

— Więc dobrze, pójdę tam z tobą, chociaż doprawdy, nie wiem, na co ja się tam przydać mogę!

— Przydasz mi się, jako bardzo pożądanym „odczynnik”; rola skromna i łatwa. Nie zapominaj, że znałeś ja jeszcze jako kobietę bez skazy. Jestem przekonany, że zobaczenie cię teraz, będzie dla niej wzruszeniem gwałtownym i przez to właśnie zbawiennym.

— Cóż się to stało temu biednemu kochankowi?

— Prawda, ty znasz tylko pierwsze dwa akty dramatu. Słuchaj więc.

Odrzucił cygaro, które — stanowczo — nie nadawało się do u-

żytku, wybrał inne, funkcjonujące nienagannie i rzekł:

— A oto, akt trzeci.

Nie będę Ci aktu tego opowiadał scena po scenie, Franiu kocham; opowiadanie, przekroczyłoby ograniczone rozmiary listu. Wystarczy wspomnieć, że IMCI pan Emil doprowadził okraglutek panią — jak to zresztą do przewidzenia było, do celu swoich zabiegów. W ten sposób utworzona „nadpara” oddawała się wiosną cała i część lata żarliwemu kultowi Zarathustry.

Pewnego dnia, a było to z początkiem lipca, siedziała Alina sama na sam z mężem przy obiedzie, wyższa ponad skrupały i wyrzuty sumienia, jak to przystoło nadkobieci, gdy naraz, ten biedak ślepy i Bogu ducha winien (ot, jak typowy mąż), mówi jej: „Ale, ale, mam dla ciebie nowinę: Emil zaręczony. Sam mię dziś o tem uwiadomił”. Alina nie tylko nie zemdlala, ale przeciwnie, uśmiechnęła się swobodnie. Wiara w Emila była w niej tak zupełna, że pomyślała odrazu: „Jaki sprytny! Pyszny pomysł, by zderutować podejrzenia mego męża”. Widząc się nazajutrz z Emilem, winauje mu tedy zrezygnowanego wybiegu, lecz Emil przerywa: „To wcale nie wybieg: jestem rzeczywiście zaręczony, ślub mój we wrześniu... Biedna okraglutek pani wpadła odrazu w mdłości, następnie

w atak nerwowy, potem nie było końca płaczom, grózbom i zakleciom; lecz cały aparat lez, spazmów i zakleć, nie zdołał bynajmniej zachwiać Emilem, widocznie lepiej niż jego partnerka, wtrenowanym w technikę czynnej moralności wladców. „Co ci to szkodzi? — odpowiadał najspokojniej w świecie. Możesz ty męża swego zdradzać ze mną, będę ja żoną swoją zdradzał z tobą — o co ci chodzi właściwie?”. Pulchna pani odrzekła: „Nie zmioszę podziału!” — i wyszła z garsonierą majestatycznym krokiem. Tegoż dnia wieczorem oddano jej list Emila ze słowami: „Masz słusność. Zamknijmy — lepiej — za wspólną zgodą cudowną księgę, którą otwarliśmy i przeczytaliśmy razem. Zegnaj!” Wtedy dopiero pojęła, że wszystko skończone; i wtedy też dopiero uświadomiła sobie, że byłaby zgodziła się w najgorszym razie na podział — i na wszystko, wszystko raczej, niżeli na zerwanie — że jednak on sam dążył do tego zerwania... Zachorowała...

— Mężowi mówi się, że to nerwica żółdka — kończył dr. G., a nawet były — i są — objawy, które do tej nerwicy ostetecznie odnieść można. Lecz w rzeczy samej — to kryzys sentymentalny.

— Jakż stan jej obecnie? spytałem.

(C. d. n.)

Czy pożyczka tytoniowa nie jest parszywą?

Lwów, 20 stycznia.

Rewelacje prasowe o nowej pożyczce tytoniowej poruszyły opinię całego kraju. Zaufanie do pewnych poczynań warszawskich zostało w ostatnich czasach tak **podderwane**, że we wszystkim prawie widzi się zarodek ukrytego skandalu. To też nie dziwnego, że na temat pożyczki tytoniowej krążą jak **najokropniejsze wieści**, które trudno pominąć milczeniem, gdyż **wiele tym podobnych wiadomości już się sprawdziło**.

I dlatego z konieczności notować musimy **dalsze rewelacje** w sprawie osławionej już dziś pożyczki tytoniowej.

Łódzka „Republika” pisze:

„Wedle przewidywań budżetowych sprzedaje monopol tytoniowy rocznie towaru za około **400 milionów złotych**. Na podstawie zasady 50 procentowego zysku akcyzowego winna z tego przypaść skarbowi państwa, jako dochód minimalny kwota

200 milionów złotych rocznie.

Otóż, wedle propozycji Bankers Trustu z tego zysku akcyzowego przypadłoby **45 procent, t. j. 90 milionów złotych na rzecz Bankers Trust'u**, względnie American Tobacco Company. Dla skarbu Państwa pozostałoby brutto **110 milionów złotych**, a nie brałoby on żadnego udziału w dalszych zyskach przedsiębiorstwa, t. j. w zysku fabrykacji i handlowym. Z tego musiałby skarb państwa pokryć raty procentowe i amortyzacyjne udzielić się mającej pożyczki. (mniej więcej w sumie 12.000.000 dolarów rocznie) Kwota ta przy kursie 6.50 za jednego dolara wyniosłaby **78 milionów złotych**, zaczęł na rachunek budżetu państwowego pozostałoby z tytoniu rocznie co najwyżej **32 milionów złotych** zamiast dzisiejszych **200 milionów**. Co państwo otrzymuje w zamian za to?

Mają nam wypłacić tytułem waluty pożyczkowej i to w **ratach rozłożonych na dłuższy szereg miesięcy** na czysto sume **72 milionów dolarów** w miejsce nominalnych 100 milionów.

A p. Młynarski, który imieniem rządu podpisał opcję na tę fatalną pożyczkę **do 1 marca, zagroził rządowi polskiemu drogę do jakiegokolwiek innej wygodniejszej pożyczki**.

Teraz Ministerstwo skarbu wyjaśnia, że p. Młynarski zawarł **umowę o opcję z Bankers Trustem „na własne życzenie”** i że odtąd nie będzie brał udziału w rokowaniach pożyczkowych.

Wyjaśnienie to niestety nie tylko **nie ośmiabia podejrzenia**, ale owszem stwierdza, że „własne życzenia” p. Młynarskiego pod adresem skarbu państwa są **nawet dla dzisiejszego ministra nie do przyjęcia**.

Spodziewamy się, że cała ta afera zostanie wyjaśniona **na Sejmie**, który jest odpowiedzialny za skarb państwa i którego obowiązkiem jest nie tylko wyjaśnić ale i domagać się **surowego i przykładowego ukarania winnych**.

W „Naprzodzie” zabiera głos w tej sprawie **poseł dr. Diamand**, który m. i. wywodzi: **za pożyczanie nam 75 milionów dolarów płacilibyśmy rocznie 22.4 milionów dolarów** i jeszcze kwestja przez jaki czas?

Dr. Diamand kończy: **Po niedyskrecji prasy rząd dzisiaj milczeć nie może, zasłała potrzeba ogłoszenia całej prawdy o opcji Bankers Trustu**.

WYKRYCIE ORGANIZACJI SZPIEGOWSKIEJ NA G. ŚLASKU.

Warszawa. (Tel. wł.)

Na trop wielkiej organizacji szpiegowskiej politycznej i wojskowej na rzecz Niemiec wpadły władze na Górnym Śląsku. Aresztowano kilkanaście osób, między temi b. urzędnika policji cywilnej i kilku oficerów rezerwy.

GWALTOWNY HURAGAN NA WYSPACH KANARYJSKICH.

Madryt, 19. 1. (PAT.). Prasa donosi z Las Palmas (Wyspy Kanaryjskie), że szalał tam **gwałtowny huragan**, który **zniszczył całą okolicę**, zburzył liczne domy i mosty oraz wiele linii kolejowych i dróg.

Z TEATRU.

Hau-Hau

komedja w 4 aktach Hodgesa i Percy'ala)

(w Teatrze Małym).

Lwów, 20 stycznia.

Z satysfakcją stwierdzić trzeba, że stworzony przez dyr. Czarnowskiego w bardzo ciężkich warunkach teatr rozwija się z każdym przedstawieniem i dowodzi rzetelnej troski kierownika o prawdziwie artystyczną całość.

Dobór sztuk, obsada, strona dekoracyjna i reżyseria zasługują na słowa najwyższego uznania, a szlachetna emulacja z teatrami miejskimi obu stronom winna przynieść korzyść.

Zaprodukowana wczoraj komedia angielska należy pod względem środowiska do tego samego gatunku, z jakiego wywodzi się grana u Reinhardta — i ponoć zapowiadana przez teatry nasze miejskie — sztuka „Loyaltes” Galsworthy'ego. Autorzy angielscy z lubością wykazują, że w tak zwanem lepszym towarzystwie angielskiem, które, jak wiadomo, jest tak bardzo ekskluzywne, dzie-

ją się różne małe świństwka, a „dżentelmeni” są niejednokrotnie przebrani w irak — apaszami salonowymi, wykorzystującymi stosunki towarzyskie i sercowe dla zwykłego bandytyzmu.

„Hau-hau” nie ma wspólnego z psem ani rakarzem. Tytuł pochodzi stąd, że poczciwy pan Bullivant jest brysiem, karcącym wszystko i wszystkich — mimo złotego serca, jakie w rzeczywistości posiada. Zręda i tetryk pierwszej klasy, stary pedant i kaprys chodzący, szczerkający na całe otoczenie, które w rzeczy samej jest do niego przywiązane i które on darzy w gruncie rzeczy prawdziwym uczuciem. Otóż w domu tego brysia wychowuje się wnuczka Wirginia, mająca narzeczonego Ernesta, który jest urzędnikiem towarzystwa eksploatującego drogic kamienie.

Ernest zjeżdża do willi Bullivanta z drogocennym diamentem, który ma zawieźć do Londynu, ale tu już czyha na niego pan Jarois, który jako gość wkrada się do willi pod pozorem sercowych pociągów do Wirginii i w nocy napada Ernesta, rabując mu bezcenny kryształ. Bullivant na własną rękę prowadzi śledztwo, które obfituje w **szereg kapitalnych**

Z sekcji prasowej Związku obrońców Lwowa.

Lwów, 20 stycznia.

W celu żywszego zainteresowania społeczeństwa sprawami dotyczącymi obrońców Lwowa, związał Związek obrońców Lwowa sekcję prasową, w której skład weszli **reprezentanci wszystkich wychodzących w naszym mieście polskich dzienników**. W niedzielę odbyło się pierwsze posiedzenie sekcji pod przewodnictwem prezesa Związku, p. Hozzowskiego, na którym omówiono najważniejsze sprawy, jakimi zajmuje się dziś Związek, oraz rozdzielono obowiązki pomiędzy członków sekcji.

Prace tę dzieli się na działy: **obrony interesów materialnych i moralnych obrońców Lwowa**, międzynarodowej reprezentacji, wydawnictwa książki o obronie Lwowa, oraz opieki nad rodzinami członków Związku. Dział pierwszy powierzono redaktorom: Cepnikowi, Szczyrkowi, Krzywemu, Schroederowi, Nechayowi, Kupczyńskiemu, Medyńskiemu, Kozłowskiemu, Kazekkiej i Męcarskiemu.

Związek obrońców Lwowa przystąpił do międzynarodowej organi-

zacji: „Fédération Interalliée des Anciens Combattans” (w skróceniu: „Fidac”). Celem tego związku jest obrona interesów b. wojskowych.

Obowiązki informowania o pracach federacji z ramienia sekcji prasowej objęła p. Walicka - Schroederowa.

Do komisji wydawnictwa książki o obronie Lwowa weszli redaktorowie: Laskownicki, Kordys, Krzywowy, Szczyrek i Schroeder.

Sprawy **opieki nad obrońcami Lwowa oraz ich rodzinami** wymagają również obudzenia zainteresowania społeczeństwa. Związek, rozporządzający bardzo skromnymi funduszami i niedostatecznym lokalem przy ul. Ormiańskiej 2, udziela 30 rodzinom stałych wsparć miesięcznych, a po kilkadziesiąt wsparć doraźnych rocznie, **wydaje obiady po 30 groszy**, urządza dla dzieci „gwiazdkę” i kolonie wakacyjne, rozdziela książki szkolne, ma zamiar też zorganizować pomoc lekarską, pomoc prawną i pośrednictwo pracy. **Kasa współdzielcza** jest prowadzona z bardzo pomyślnymi wynikami.

O zatrudnienie bezrobotnych w zagłębiu naftowym.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Tustanowice, 19 stycznia.

Gmina Tustanowice otrzymała wiadomość, że w myśl rozporządzenia premiera Skrzyńskiego **ma być przeprowadzona w centrach przemysłowych akcja zatrudnienia bezrobotnych pod kierunkiem województw i starostw**. Dostarczeniem

i opracowaniem planu robót technicznych, jakie mają być wykonane, **mają się zająć gminy**. Akcja ta ma zastąpić dotychczasowy system wypłacania zasiłków i jest projektowana już na najbliższe dni. **Zagłębie borysławskie liczy dziś około 4 tysiące bezrobotnych**.

Aresztowania wśród komunistów w Łomży.

Warszawa, 19. 1. (AW.). Wczoraj policja polityczna aresztowała w Łomży 100 osób należących do miejscowej organizacji komunistycznej. Podczas przeprowadzonych rewizji

wykryto wielkie składy proklamacji komunistycznych i obfita korespondencja z zarządem partji w Warszawie.

scen komicznych. Głównym motorem ich, jak i całej sztuki jest Bullivant i... kamelja, jaką młodzi panowie noszą w butonierce. Ona jest feralnym dowodem winy Jarois'a i ona właściwie wytwarza owo **sherlockowskie napięcie**, w które komedia jest wyposażona.

Całość odbiła znacznie od typu francuskich buduarowych trójkątów, które się już przejadły do syta, wnosi wiele świeżości i oryginalności na scenę i daje pole do stworzenia kilku doskonałych postaci, zwłaszcza „tytułowej”.

Anglosaski purytanizm, lubujący się w czystej atmosferze pokonywa wszelkie zbrodnicze zakusy i tryumfuje w sztuce, która zawiera wiele ironicznych i satyrycznych wycieczek w stronę „dobrego towarzystwa”.

— Czem się pan właściwie zajmuje — pyta naiwnie Wirginia Jarois'a. „interesującego” młodziana.

— Niech pani lepiej powie, co porabia ciotka — brzmie sakramentalna odpowiedź.

DIALOG CIĘTY I BARWNY przewnął się przez scenę w doskonałej interpretacji artystów, wśród których prym wiodł **Czarnowski** w roli „brysia” Bullivanta. Patrząc na kre-

acje tego artysty żalować wypada, że przez czas poświęcony kierownictwu miejskich teatrów tak mało sam występował. Wczorajszy typ, jaki stworzył Czarnowski, wywołujący na widowni bezustanne salwy śmiechu, przypominał żywo typy moljerowskich komedji, stwarzanych przez najlepszych naszych artystów.

Godnie sekundował w roli arystokratycznego kamerdynera **Helski-Kowalski**, paradny w swej powadze i angielskiej flegmie. Doskonałego anasza we fraku, salonowy „czarny charakter” dał **Rygiel**, wdzięczną i uroczą wnuczką był **Łozińska**, dobrze zaprezentował się młody artysta **Balcerzak**, miłym zjawiskiem wyposazonym w dobre dykcje jest **Grotowska**, która w **marnej** roli wnosiła na razie dobrą zapowiedź. Dostroili się do całości żywej i do świetnego tempa **Nawrocki**, **Polęska**, **Nieprzewski**, **Posiadłowski**, **Szczepeński**.

Publiczność wypełniła sympatyczny teatrzyk i rozbawiona darzyła wykonawców obfitemi oklaskami. Sztuka ma zapewnić powodzenie.

J. Geszwind

Protest przeciw zmniejszeniu wakacji szkolnych.

Kraków, (Tel. wł.)

Przeciw skróceniu wakacji szkolnych o 2 tygodnie wypowiedział się onegdaj tłumny wiec rodzicielski w Krakowie. Oświadczyła się także przeciw temu krakowska izba handlowa, zwracając uwagę ministerstwa handlu i min. skarbu na

szkodliwe skutki zamierzonego zarządzenia dla szeregu dziedzin życia gospodarczego a szczególnie dla zdrojownictwa małopolskiego. Również ujemnie musiałyby wpłynąć skrócenie ferji letnich na działalność produkcji przyborów i podręczników szkolnych.

—XO OX—

Powiaty i gminy okoliczne Kołomyji odcięte od miasta.

(Od naszego korespondenta.)

Kołomyja, w styczniu.

O ile w dziedzinie społeczno-kulturalnej i towarzyskiej jest u nas smutno, o tyle jest już całkiem źle jeśli chodzi o jakiś czyn samoobronny, przeciw postępowaniu i upośledzeniu miasta, ze strony „sfer wyższych”...

Dość już było chyba czasu, na odbudowanie miasta po ciosach wojny światowej. To też na przejeźdnych dziwnie jakieś wrażenie robią gruzy i rumowiska i „placie piłki nożnej”. Widać, że z tego powodu Karpiński nie upomina się o powrót na swój postument, mimo zbiorów. Ale wprost niebywałą już rzeczą jest to, co się dzieje z mostem na Prucie.

Od czasu wojny most ten kilkakrotnie już był zniszczony, spalony i Bóg wie, jakie przechodził koleje. Ale to co się z nim ostatnio dzieje, to są naprawdę „dzieje grzechu i hańby”. Most runął mimo wielokrotnej naprawy iłożonych na ten cel milionowych kroci. Wszystko byłoby w porządku, gdyby raz most odbudowano należycie, albo — chociażby jako tako umożliwić komunikację. Gdy jednakowoż od czasu ostatniej katastrofy o naprawie nikt

nie myśli, gdy do robót nawet najprymitywniejszych nie przystąpiono, miasto znajduje się w beznadziejnie rozpaczliwym położeniu. Albowiem najzupełniej odcięte zostały od miasta wszystkie gminy i powiaty położone po drugiej stronie Prutu, a załnaczyć wypada — powiaty najbogatsze, „spichlerze Kołomyji”. Miasto więc głoduje poprostu z powodu braku dowozu, drożyzna artykułów pierwszej potrzeby hula i święci paskarskie orgie, a u kupiectwa dała się odczuć stagnacja, której nie masz równej w całej Polsce.

Katastrofalny stan, wyjątkowe „obleżenie”, prawie blokada miasta jest tragedią nieszczęśliwego grodu „stolicy Pokucia” i krociowych powiatów i gmin przykarpackich, w okręgu Kołomyji.

Do czego istnieją najrozmaitsze referaty drogowe i komunikacyjne, powiatowe, okręgowe, wojewódzkie?

Czas nareszcie na odbudowę majestatycznego mostu nad impłunującym Prutem, jeśli i tak nadrzadzany majestat Kołomyji nie ma stać się godnym Abdery i Pipidówki...

A. L.

—OO—

„Sami sobie”.

Lwów, 20 stycznia.

Komitet propagandy dla pożyczki wewnętrznej komunikuje: W niedzielę 17 b. m. odbyło się Walne Zgromadzenie Związku Kupców Zbożowych, celem zajęcia stanowiska wobec pożyczki wewnętrznej. W zebraniu uczestniczyło około 500 kupców ze Lwowa i prowincji. Przemawiał dr. Paneth, a następnie wygłosił referat p. Jan Wasung, przemawiając za pożyczką wewnętrzną na wzmocnienie podstaw emisyjnych Banku Polskiego. Zebrani

ni uchwalili następującą rezolucję:

Obecni na Walnym Zgromadzeniu Związku Kupców Zbożowych przyrzekają swój udział akcesjomacji waluty przez zasilenie funduszków Banku Polskiego, a to w drodze pożyczki wewnętrznej dolarowej i wyrażają przy tej sposobności nadzieję, że Bank Polski wypływającymi z pożyczki kredytami będzie dysponował bez różnicy wyznania i narodowości w stosunku do wysiłku w jakim poszczególne województwa do pożyczki się przyczynią.

—XO OX—

Szachownica narodowościowa w Rosji.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego”).

Charków, w styczniu.

(I.) Wedle ogłaszanych obecnie oficjalnych danych, na całym terenie Ukrainy sowieckiej zorganizowano dotychczas 397 narodowościowych rad gminnych, czyli miejscowych samorządów, składających się wyłącznie z przedstawicieli tej mniejszości narodowej, która góruje ilościowo w danej miejscowości. Wśród tych narodowych samorządów jest 66 polskich (z wyłączeniem używaniem języka polskiego w stosunkach służbowych), 130 niemieckich, 90 rosyjskich (gdyż na Ukrainie za panującą ludność uznano ludność ukraińską), 33 żydowskich i t. d. Ponadto wydzielono 7 większych rejonów (z nich jeden polski), cieszących się lokalną „autonomią” narodową.

Jak stwierdza sprawozdanie rządowe, w celu wzmocnienia i zabezpieczenia praw i przywilejów narodowościowych na obszarze Ukrainy, przystąpiono obecnie do organizacji 2.000 szkół oraz innych instytucji kulturalno oświatowych, mających obsługiwać kulturalne potrzeby różnych mniejszości narodowych.

W tym samym celu uruchomiono z początkiem nowego roku całą sieć sądów (pierwszej instancji) w rodzinnym języku tych mniejszości. Ogólna ilość tych sądów wynosi obecnie — 102 (wśród nich — kilka polskich, t. j. z prawem używania w czasie rozpraw języka polskiego).

OKRUCHY.

OBAWA KONKURENCJI.

Windischgrätz mi obcy, (to arystokrata),
cóż mi po Młynarskim, czy Lindem, do
[kata!]
Czyż jest między nimi a mną jaki związek?
Ach tak: aktualnych rymów obowiązek.

*

Pytam: Czy kto ściga przemysłu rycerzy,
by zgnieść nieuczciwość co się w koło
[szerzy?]

Odpowiedź w logicznej płynie konsekwencji.
[kwencji].
ze nikt nie chce ścierpieć brudnej konkurencji.

Zeter.

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje
przy ul. Romanowicza 7, 2384
od godziny 12-1, 3—5.

Udział „Kurjera Lwowskiego” z 21. 1. 1926

ZDZISŁAW OBRZUD.

Poeta patosu i zagadki życia.

(Dokończenie).

W utworach dojrzałych Żeromskiego, powieściach, nowelach, rapsodach poetyckiej muzycznej prozy, w dramatach, napisanych od roku 1904, spotykamy tę samą tragiczną walkę, ten sam rozbrat między dwoma motorami życia, który wstrząsnął czytelnikami pierwszych utworów poety. Ale gdy do powieści historycznej „Popioły” wyłącznie człowiek Żeromskiego nie widzi żadnego schronu przed strzałami okrutnego Arymana, nie mu się nie udaje i, przygnieciony ciężarem mnogich kłesk, odczuwa przesmutną, gorszą od pocisków wrogich nudę żywota — to w twórczości późniejszej ponury smutek Sułkowskiego, Czarowica, Dana, Rozłuckiego, Nienaskiego, Jana z Kolna, wreszcie w „Przedwiośniu” opanowany smutek Gąsowca i wybuchy młodego Baryki: te wcale nie schyłkowe stany rozterek ludzi, rozglądających się dookoła siebie, nieświadomych jeszcze, co czynić należy, są owocodajnym smutkiem twórcy, lub stanem przejściowym, schwytanym na gorącym uczynku z czułością doskonałego seismografu przez wrażli-

wość wielkiego pisarza. Są odczuwaniem powagi i patosu życia.

Jest cecha charakterystyczną dynamicznego i sugestywnego stylu autora „Popiołów”, wynikająca z jego struktury psychofizycznej, że przedstawia chętnie zjawiska w ruchu, zdążającym do momentu najwyższego napięcia i że przepełnia swoje obrazy poetyckie niezwykle obfitym zasobem treści uczuciowej. Ta właściwość stylu sprawia, że czytelnik zostaje długo pod urokiem urzekającego języka poety i bezkrytycznie ulega patosowi pewnych szczególnie mocnych w wyrazie ustępów, scen i lirycznych uniesień. Bolesć i wstręt, radość i duma zwycięska — zdają się w utworach mistrza naszej prozy do swej najwyższej ekspresji. Poszczególne obrazy, będące tylko jednym ogniwem łańcucha zdarzeń życiowych, tylko przemijającą fazą — elementem bogatego, przemiennej, nabierają samostojnej, odrębnej wartości, stają się autonomicznymi, skończonymi epizodami. Opisy dziwów w przyrodzie, genialne wglądnięcia intuicji w dzieje żywej duszy ludzkiej, mają u Żeromskiego niezadko charakter rewelacji. Stąd i obrazy kłeski, złowieszcze rapsody rozpaczają tak silnie przemawiają do nas, że odczytujemy ze słów autora przemijającą wiadomość o mecie. Że zaś jest właściwością umysłu naszego, że obrazy największej nędzy silnie

przemawiają do naszej wyobraźni, niż obrazy największej radości — zapominamy o hymnach Żeromskiego na cześć ziemi i siły życiowej, o jego czci dla czynów, które przechowuje i „w laur przystraja legenda”, o upojnych zwycięstwach miłości, a zawsze obecną u tragicznego poety świadomość możliwości kłeski bierzemy za niewiarę w zwycięstwo. Ponieważ przytem utwory Żeromskiego częstokroć nie przynoszą realizacji dążeń bohaterów, lub przedstawiają wręcz ich kłeskę, nie łatwiejszego dla powierzchownej krytyki, jak przejść do konkluzji o cmentarnym pesymizmie poety. Gdy w rzeczywistości ponury nastrój wielu obrazów autora „Ludzi Bezdomych” był tylko odpowiednim wyrazem artystycznym tego nędznego, zmniejszonego życia, które wiodła Polska porozbiorowa do roku 1918-go, a, do pewnego stopnia, aż po dziś dzień, a brak odpowiedzi na podstawowe zagadnienia w niektórych powieściach i dramatach wynikał ze zrozumienia tajemnicy życia. To zrozumienie zaś nie musi wcale prowadzić i nie wiedzie Żeromskiego do niewiary i negacji życia. Jego ludzie, wyolbrzymieni przez szkło powiększające jego naukroś poetyckiej, wspaniałej wyobraźni, prawie nigdy nie są chorymi, nie są schyłkowcami o pozorach mocy, jak ludzie Przybyszewskiego. Oni tylko odnoszą rany. Bo

walczą w nieustannej gonitwie życiowej, w tem życiu, które jest walką ze złem i ze sobą. Żeromski nie sili się na ostateczne rozwiązanie pytania, na które odpowiedzi doskonałej może nigdy syn ziemi nie znaleźć. Nie skrywa prawdy w blażeński kostium frazesu, owianego mieszczańskim sentymentem tchórzliwego serca. Ten śmiały człowiek poznał prawdę, że... prawdą jest wiele i że różne pokolenia ziemi różne, swe własne prawdy ciągle odkrywają. Żeromski chciwym uchem wstuchuje się w tętno ziemi i zuchwałym wzrokiem stara się przebić zasłonę: pragnie zdobyć ukryty sens rzeczy. Syzyfowa to praca, co udrekę śmiałkowi przynosi i nigdy mu wszystkich sekretów nie wyda, ale nie pozbawiona owoców, kryjąca głębokie i szczerne radości. Żeromski kocha mozoł i nie uchodzi przed niebezpieczeństwami, a wierzyć nie może, jeżeli przedtem nie podał w wątpliwość i nie spróbował w probierczym ogniu życia. Niema mowy o pesymizmie w poglądzie na świat Żeromskiego — jest tylko tragiczny, czynny stosunek do zadań życia. I jest głębokie odczucie tajemnicy bytu, uświadomienie sobie ciągle skrytej wśród bogactwa rzeczy, a mimo to, od wieków duszę człowieka nęcającej — zagadki.

—OO—

Z kroniki żółkiewskiej.

(Od naszego korespondenta).

Żółkiw, 19. stycznia.

Przeniesienie Starosty. Ludność tutejszego powiatu jest zaniepokojona krążącymi pogłoskami o przeniesieniu stąd p. radcy Wojewódz., starosty tutejszego powiatu M. Zielińskiego.

P. Starosta Zieliński potrafił sobie zjednać wszystkich bez wyjątku i nic dziwnego że odpowiednie czynności czynią starania pozostawienia p. radcy Zielińskiego na swem dotychczasowym stanowisku.

Osobiste. Z dniem 1. b. m. przeszedł w stan spoczynku powszechnie znany p. Józef Klob, kasjer miejski. P. Klob zasłużył się na tutejszej niwie ekonomiczno-społecznej jako współzałożyciel Kasy zaliczkowej oraz jej długoletni urzędnik.

Onegdaj został zamianowany st. oficjał sądowy p. Wilhelm Nowak dyrektorem Urzęd. pomocn. S. O.

O Miejskim Zakładzie ogrodniczym. Ruchliwy Magistrat m. Żółkiwi postarał się o fachowego ogrodnika, pod którego kierownictwem założono Miejski Zakład Ogrodniczy, tak że jest nadzieja, iż gazony około pomników i ogrody osób prywatnych nie będą musiały być jedynymi ozdobami miasta.

Jasełka. Dnia 6 i 7 bm. odegrało tu Stowarzysz. Młodzieży Polskiej w Sali „Gwiazdy“ utwór sceniczny „Jasełka“.

Dzięki mądrym zarządzeniom Magistratu znikły gromady mieszkańców miasta, którzy wysiadując po całych dniach przed domami, nadawali Żółkiwi, wygląd Konstantynopola.

O ogrzewaniu pociągów pasażerskich Zbyt często zdarza się w ostatnich czasach, że pociągi pasażerskie bywają ze znacznym opóźnieniem ze Lwowa wypuszczane i wcale nie ogrzewane.

Czyżby nie można było zarządzić aby każdy pociąg przed odjazdem

został należycie ogrzany i w porę ekspedjowany.

O zniesieni wagonów pasażerskich t. z. bokówek. Na linii Lwów-Chełm-Warszawa chodzą ciągle stare wagony pruskie bez korytarzyków t. z. bokówki.

Stanowią one niebezpieczeństwo zarówno dla personelu, zwłaszcza w zimie kiedy biedny konduktor musi wykonywać ćwiczenia gimnastyczne na oślizgłym i ośnieżonym stopniu podczas jazdy jak i dla podróżnych przez ułatwianie bandytom napadów i rabunków.

Najwyższy już czas by na jednej z głównych arterij komunikacyjnych Polski znikły te niebezpieczne przeżytki, które mogłyby kursować z dobrym skutkiem na jakichś liniach podmiejskich czy bocznych i pojawiły się na ich miejscu wagony C1., CE. z przechodem bocznym i Bl.

O doczepienie wozu pasaż. dla działwy szkolnej, do pociągów ciężarowych. W razie sprawdzenia krążących tu pociągów o wstrzymaniu ze względów oszczędnościowych biegu pociągu Nr. 2211. (odchodzi stąd w kierunku Lwowa o 7 mej rano), stanie się krzywda nie tylko całej ludności, ale najbardziej działwie szkolnej z okolic Rawy, Żółkiwi i Lwowa, uczęszczającej na naukę do szkół powszechn. średnich i seminarjów nauczycielsk. w Żółkiwi i Lwowie, oraz młodzieży studjującej na wszechnicach lwowsk.

Obowiązkiem kompetentnych czynników jest niedopuszczenie, by młodzi akadem. i działwa szkolna traciła swe zdrowie przez wstawanie o północy do pociągu Nr. 921 lecz doczepianie wozów szkolnych do pociągów ciężarowych, kursujących w godzinach porannych na linii Rawa-Lwów.

Ey.

Żona czterech morderców.

Lwów, 20 stycznia.

Silne nerwy musi mieć po raz piąty obecnie zaślubiona pani Ewa Williams w Ameryce, która była poprzednio żoną czterech z kolei morderców. Wszyscy jej mężowie straceni zostali na krześle elektrycznym. Najosobliwszym zaś w tej historii jest fakt, jak powiada p. Williams dziennikarzom, że fatalny ten los przepowiedziała jej ongi cyganka. Panna Ewa jako młodzianka pensjonarka wyszła z koleżankami pokrywom na przechadzkę. Po drodze spotkały dziewczęta starą cy-

gankę, której przestraszyły się i uciekły. Cyganka zdażyła schwytać Ewę i w złości cisnęła na nią straszna przepowiednię: „Będiesz przeklęta od losu, nieszczęście będzie cię prześladować. Jeden, dwa, trzy, cztery razy zaślubisz człowieka, który będzie miał na czole piętno Kaina. A twój piąty mąż będzie...“ Mała Ewa nie wysłuchała jednak wróżby do końca, gdyż udało się jej uciec. Obecnie pani Ewa żona kupca w Oakland, truchleje na myśl o końcu cygańskiej przepowiedni którego nie zna.

Ze świata.

+ Nestor historyków czeskich, radca szkolny August Sedlaczek, zmarł w 83 r. życia w Písku, w południowych Czechach.

+ Zakaz krótkich spódniczek w Atenach. Dnia 16 b. m. wszedł w życie zakaz krótkich spódniczek w Atenach. Wszystkie panie, których spódniczki przeszły 35 centymetrów dzieli od ziemi — sprowadzone zostaną przez policjantów przed sąd policyjny. Kara pierwszym razem jest pieniężna, a w razie powtórzenia się przestępstwa, 1 do 3 dni aresztu.

+ Konkurs dla więźniów. Jedno z pism literackich w Nowym Jorku rozpisało niezwykły konkurs na no-

welę. Pierwsza nagroda wynosi 3000 dolarów. W konkursie mogą brać udział tylko więźniowie, — odsiadujący karę w więzieniu Tsing-Tsing w Nowym Jorku. Treścią noweli ma być opis zbrodni, za którą więzień został skazany. Sędziami konkursowymi będą 2 wybitni literaci, 2 profesorów psychiatrów, duchowny i wydawca.

+ Silne mrozy w Rumunii. Z Bukarzesztu donoszą o wielkich mrozach. W Gałaczu było 19 stopni. Prut zamarzl. Grozi także zamarzenie Dunaju. Wiele osób zginęło skutkiem mrozów.

KURJER LOTNICZY.

ZA WZOREM POLSKI.

Za wzorem Polski powstała we Finlandji fińska Liga obrony powietrznej w Helsingforsie. Do utworzenia ligi przyczynili się przedstawiciele miast Kuopio, Joensuu i Wyborga.

NISZCZENIE OWADÓW PRZEZ SAMOLOTY.

Jak donosi „Lot Polski“, profesor Bołdyrew z Moskwy wydał nader interesującą broszurę pod tytułem: „Walka z owadami za pomocą samolotów“. Między innymi znajdujemy tam ustęp następujący:

„...Owady sprawiają w Rosji szkód za prawie dwa i pół miljarda złotych rubli rocznie. Gdy w roku 1922 dowiedziano się, że w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej w Kanadzie i Francji prowadzi się walkę przeciw insektom za pomocą samolotów, rząd rosyjski postanowił przystąpić do doświadczeń. Mianowano komisję, — składającą się z prof. Bołdyrewa, inż. Fedotowa, Modestowa, lotników: Wamientiewa, Wachmistrowa i Wiszniowa“.

Flota powietrzna oddała do dyspozycji kilka samolotów, pozwalając na próby nawet z aparatami Junkersa.

Inżynier Fedotow skonstruował specjalny aparat do niszczenia owadów, który daje się zastosować do samolotów Junkersa. Prace komisji zakończyły się stwierdzeniem, że niszczenie owadów przy pomocy samolotów dokonywa się z wielkim powodzeniem.

LOTNICTWO W... AFGANI-STANIE.

W roku zeszłym odbyło się pierwsze widowisko lotnicze w Kubalu. Widowisko to było pierwszym świętem lotnictwa w dzie-

jach Afganistanu. W święcie temu wziął udział emir z całym dworem i gwardią, z cudzoziemców zaś — przedstawiciele sowieckiego państwa, sowieckiej misji lotniczej i rosyjskiej kolonii. Latało 7 płatowców, wszystkie wyrobu sowieckiego i pilotowane przez sowieckich lotników, zakontraktowanych przez rząd afganiński w charakterze instruktorów. Zarówno emir, jak i ministrowie afganińscy odbyli loty pasażerskie.

UDZIAŁ POLSKI W MIĘDZY-NARODOWEJ KOMUNIKACJI LOTNICZEJ.

Göteborg. (Tel. wł.) Do międzynarodowej linii lotniczej Londyn—Göteborg—Stockholm—Leningrad została włączona „Polska Linja Lotnicza“. Polska Linja Lotnicza ma obsługiwać przestrzeń Gdańsk—Malmö, wspólnie ze szwedzkim towarzystwem „Aerofransport“.

Dopuszczenie Polski do udziału w międzynarodowej komunikacji lotniczej, jest wielką zdobyczą naszego lotnictwa.

Z ANGLJI DO INDYJ PRZEZ POLSKĘ.

Londyn. (Tel. wł.) Pismo angielskie „Morning Post“, które nie można posądzać o zbytne sympatyzowanie z Polską, pisze, jak następuje: „Polskie Towarzystwo Lotnicze „Aeroflot“, było w stanie utrzymać swoją służbę lotniczą przez całą zimę, podczas gdy inne linie lotnicze środkowo-europejskie zmurszone były przerwać komunikację z powodu ostrej zimy.“

Usprawiedliwia to umiemanie, że osiągnięty rezultat, powinien wpłynąć na to, ażeby komunikacja powietrzna między Londynem a Indjami odbywała się szlakiem na Polskę“.

Wiadomości z kraju.

× Dożywianie dzieci szkolnych. Rada miejska w Toruniu uchwaliła rozpocząć dożywianie dzieci szkół powszechnych. Otrzymywać one będą codziennie jedną czwartą litra mleka i 2 świeże bułki. Rząd przeznaczył na ten cel zapomogę 300 zł. miesięcznie.

× Sprawa uwiezonych w Krakowie dyrektorów banków. obrońcy Filippięgo, Wilczyńskiego i Winiarza wnieśli do Izby radnej sądu krakowskiego prośbę o wypuszczenie obwinionych na wolną stopę, motywując to tem, że z chwilą rozpoczęcia badania ksiąg przez rzeczoznawców nie zachodzi już obawa mactwa. Badanie ksiąg potrwa przynajmniej kilka tygodni.

× Wielki proces przeciw 54-em członkom zlikwidowanej w roku zeszłym ukraińskiej organizacji rewolucyjnej rozpocznie się 25 b. m., w Zamościu. Posađni prowadzili agitację antypaństwową na Wołyniu. Jako obrońcy wystąpią adwokaci ze Lwowa.

× Tragedja małżeńska. Dr. Michał Szymaszek, lekarz w Grudziądzu, zastrzelił onegdaj swoją żonę, którą podejrywał o zdradę małżeńską, a następnie dwoma strzałami odebrał sobie życie. Zamordowana była nauczycielka szkoły handlowej w Grudziądzu i cieszyła się tam bardzo dobrą opinią. Pochodziła z Krakowa, gdzie pozostawiła swoje dzieci.

× Działacz komunistyczny Miron sław Zdziarski, ukrywający się pod nazwiskiem Cybulskiego, wybitny agitator antypaństwowy, aresztowany został w Warszawie. Był on członkiem centr. komitetu komunistycznego w Polsce. W r. 1923 był już aresztowany, umknął jednak z więzienia.

× Samobójstwo sędziego. W Lublinie odebrał sobie życie z powodu rozstroju nerwowego sędzia sądu okręgowego, Ruciński.

× Sezon zimowy w Krynicy. „Echo Krynickie“ — wychodzące od tygodnia — donosi, że sezon zimowy zapowiada się tam dobrze. Pensjonaty zostały już otwarte. Ruch sportowy ożywiony.

× Nadużycie bankowe. Inspektor pracy m. Warszawy zarządził onegdaj w godzinach wieczornych wizytację biur jednego z banków w Warszawie. Rewidenci ci stwierdzili, że po godzinie 8 wieczór w banku odbywała się praca normalna i że urzędnicy nie byli wynagradzani za godziny nadliczbowe. Ustalono także, że w banku tym pracują urzędnicy późno wieczorem, co sprzeczne jest z ustawą, zabraniającą zatrudniania kobiet po godzinie 8 wieczór. Dyrekcja banku pociągnięta została do odpowiedzialności za przekroczenia obowiązującej ustawy o 8-godzinnym dniu pracy.

Zebranie zawod. Związku Naucz. Szkół Średnich.

Lwów, 20 stycznia.

W ubiegłą niedzielę odbył się przy współudziale licznych uczestników wiec zwołany przez Zawodowy Związek Nauczycieli Szkół Średnich i wyższych we Lwowie. Zebranie zagał prof. gimn. Hubert, który powitał przedstawicieli Kuratorium, szkół zawodowych, reprezentanta Uniwersytetu, delegatów prowincjonalnych i przybyłych gości z grona związków rodzicielskich. **Naszkicowawszy dotychczasową beznadziejność akcji, prowadzonej przez T. N. S. W. w obronie słusznych praw nauczycielstwa, zwłaszcza szkół średnich i zawodowych, zapowiedział konieczność współpracy ze wszystkimi inteligentnymi związkami zawodowymi, która się musi skończyć zwycięstwem warstwy pracującej.** Referat programowy wygłosił prof. dr. Raabe z Warszawy, który przedstawił **zarzysy idei nowej szkoły w Polsce, jej zadania i wpływ na kształtowanie się psychiki nowoczesnej oraz uwzględnił na tem rolę nauczyciela szkoły średniej oraz misję jego pracy.** Jest ona nietylko uciążliwa i wyniszczająca nerwy, ale jest ponadto **wybitnie twórcza, a jako taka jest wysoce wartościowa. I tylko wróg oświaty a zarazem wróg przyszłości Narodu może chcieć tę wartość obniżać — obniżając wynagrodzenie nauczycielstwa i redukując wydatki na szkołę. Referent domaga się energicznego oporu ze strony nauczycielstwa, żąda stałej i systematycznej pracy nad sobą, a nie wątpi, że karność i organizacja wydadzą oczekiwane owoce!**

Wywodów referenta wysłuchano

z wielkiem zainteresowaniem a delegaci prowincjonalni zgłaszali kolejno akces do nowego zrzeszenia nauczycielskiego, wypowiadając żal z tego powodu, że **prawicowe partie polityczne zdradziły materialne interesy swych wyborców, podczas gdy równocześnie przeocząją fakta, iż finansom Państwa lepiej można pomóc przez ukrócenie strasznych nadużyć, które się w Polsce plenią coraz bujniej i coraz bezkarniej...**

Zamierzenia Związku zaw. poparli bardzo gorąco i wymownie inż. Nawrocki w imieniu profesorów szkół średnich zawodowych, a p. Władka życzył nowemu zrzeszeniu pomyslnych wyników w imieniu Zw. zaw. naucz. szkół powsz. — Prof. dr. Sochaniwicz zwrócił uwagę na to, że **secesja nauczycielstwa szkół średnich odbywa się w ciągu lat 40-tu już poraz drugi, a każdym razem z powodu tego, że organizacja nie potrafi w chwilach przełomowo ważnych zająć odpowiedniego stanowiska.** Marazm obecnego T. N. S. W. widoczny jest nietylko w objawach niejednokrotnego serwilizmu — jak to zaznaczył prof. Kubiński — ale także w opieszałości, która wyraziła się ostatnio choćby takim objawem, że **na pierwszym polskim zjeździe historyków w Poznaniu brak było jedynie delegatów T. N. S. W., towarzystwa chcącego wszakże reprezentować elitę duchową Polski.**

Referat o pragmatyce służbowej nauczycieli szkół średnich został odczytany do następnego zebrania z powodu nie przybycia do Lwowa posła Smulikowskiego, referenta tej sprawy na komisji szkolnej.

—ox ox—

Związki komunalne mają podjąć walkę z bezrobociem.

Warszawa, 19. 1. (AW.) W czwartek w Min. spr. Wew. odbędzie się pod przewodnictwem min. Raczkiewicza konferencja w sprawie uruchomienia robót publicznych, przez **związki komunalne, celem zaradzenia bezrobociu.** W konferencji we-

zmą udział ministrowie: pracy, przemysłu i handlu, rolnictwa, skarbu oraz spraw wewnętrznych. Materiały informacyjne otrzymała konferencja od wydziałów samorządowych, w związku z ostatnim okólnikiem Min. spraw. Wewn. .

—ox x—

Groźba strajku 7.000 pracowników miejskich w Warszawie.

Warszawa, 19. 1. (AW.) Dziś odbyła się powtórna konferencja min. Raczkiewicza z min. Ziemięckim, na której omawiano memoriał magistratu, przedstawiający niemożność wypłacenia dodatku drożyznianego **11-procentowego robotnikom miejskim.** Dnia 20 bm. upływa termin załatwienia powyższej sprawy, naznaczonej przez związki zawodowe pracowników miejskich. Po tym terminie związki zapowiadają — w myśl uchwalonych na wiecach rezolucji — **ostrą akcję.** Odpowiedź rządu wy-

padnie prawdopodobnie po myśli **żądań robotniczych.**

Dziś odbyły się w warszawskiej remizie tramwajowej **dwa wiece robotników tramwajowych, urządzone przez związki zawodowe.** Uchwalono rezolucje domagające się **zwyżki płac, pewnych świadczeń rzeczowych, odrzucono warunki proponowane przez dyrekcję tramwajów miejskich oraz wypowiedziano się stanowczo za wypłaceniem wskaznika drożyznianego.**

—ox x—

Podwyższenie płac górników o 5 proc.

Katowice, 19. 1. (PAT.) Od dłuższego czasu toczyły się w tuł. przemyśle rokowania w sprawie podwyższenia płac robotniczych w górnictwie. Ponieważ powołana przez stronę komisja arbitrażowa na posiedzeniu dnia 9 bm. nie wydała o-

rzeczenia, odbyło się w dniu wczorajszym nowe posiedzenie tej komisji, na którym ustalono dla całego górnictwa **ogólną podwyżkę zarobków o 5 procent z mocą obowiązującą od 21 stycznia br.**

—oo—

Nadużycia w intendancurze wojskowej.

Warszawa, 19. 1. (PAT.) Sejmowa komisja budżetowa przystąpiła dziś do rozpatrywania sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli Państwa za r. 1924. Feferat o sprawozdaniu z zakresu **ministerstwa spraw wojskowych** wygłosił p. Michalski (C. i. N.),

przyczem przedstawił na podstawie sprawozdań Najwyższej Izby Kontroli Państwowej oraz korpusu kontrolerów wojskowych **jasne przykłady nieprawidłowości w intendancurze wojskowej.**

—ox xo—

Zbadanie umowy z „Arma”.

Gen. Rozwadowski członkiem rady nadzorczej. (Telefonom od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 stycznia.

Pos. Michalski, opierając się na wynikach badań Najwyższej Izby Kontroli Państwa, wystąpił przeciw niekorzystnej dla skarbu Państwa umowie zawartej z lwowską „Arma”, zaś pos. Rosmarin stwierdził, iż **członkiem rady nadzorczej tych zakładów jest generał w służbie czynnej p. Rozwadowski, co jest**

anomalją.

W wyniku dyskusji postanowiono **wybrać specjalną podkomisję z udziałem przedstawicieli Najwyż. Izby Kontroli Państwa i korpusu kontrolerów wojskowych, którym będzie udzielony mandat przedstawienia wniosków w tej sprawie komisji budżetowej.**

SPRAWA MIANOWANIA P. STU-DZIŃSKIEGO WOJEWODĄ.

Lwów, 20 stycznia.

PAT donosi: Wiadomości, jakich ukazały się w niektórych pismach małopolskich, jakoby zamierzone było przekształcenie Prezydium Rady Ministrów w ten sposób, że **stanowisko podsekretarza stanu zostanie zniesione, pozbawione są wszelkich podstaw. Temsamem domysły, jakoby obecny podsekretarz stanu p. Studziński miał być zamianowany wojewodą czy to we Lwowie czy w Krakowie, są nawskróś błędne.**

—oo—

GŁOS PROF. KEMMERERA.

Londyn, 19. 1. (PAT.) „Financial Times” podaje obszernie poglądy prof. Kemmerera o sytuacji gospodarczej i finansowej Polski. Sytuacja ta, zdaniem prof. Kemmerera **wymaga wielkich wysiłków i poświęcenia ze strony wszystkich klas** pozwala jednak rokować na **zupełne powodzenie.**

—oo—

P. MŁYNARSKI BRAŁ PIENIĄDZE, LECZ NIE Z BANKU POLSKIEGO.

Warszawa, 19. 1. (AW.) Dyrekcja Banku Polskiego zaprzecza ogłoszonym w prasie wiadomościom o tem jakoby p. Michał Młynarski, **prokurent spółki dla eksploatacji lasów w Werchomli pobrał znaczne sumy z Banku Polskiego.** Spółka ta kredytu w Banku Polskim nie posiada, a aresztowany ostatnio w Krakowie p. Młynarski żadnych pieniędzy w Banku Polskim nie pobrał.

—oo—

NOWY AMBASADOR FRANCUSKI W WARSZAWIE.

Paryż, 19. 1. (PAT.) Dyrektor spraw politycznych w ministerstwie spraw zagranicznych La Roche mianowany został ambasadorem francuskim w Warszawie.

—oo—

NIEMCY PROTESTUJĄ PRZECIW OKUPACJI WOJSKOWEJ.

Londyn, 19. 1. (PAT.) Według informacji „Daily Tel.” ambasador niemiecki złożył w min. spraw zagr. imieniem swego rządu protest przeciw utrzymywaniu przez sprzymierzonych na terenach okupacyjnych wojsk w sile **75.000 ludzi, co jest jakoby niezgodne z traktatem wersalskim i sprzeciwia się duchowi traktatu.** Podobne kroki, wedle informacji dziennika, uczyniono w imieniu rządu Rzeszy również w Paryżu i Brukseli.

RZĄD WĘGIERSKI NIE CHCE NICZEGO ZATAIĆ.

Budapeszt, 19. 1. (PAT.) Prezes rady ministrów Bethlen podkreślił w przemówieniu swoim wygłoszonym na zebraniu partji rządowej, że **rząd dąży do całkowitego ujawnienia wszystkich szczegółów afery fałszowania banknotów bez oglądania się na jakiegokolwiek uboczne względy.** Rząd nie chce niczego zatajać.

—oo—

SKUTKI RZUCONEJ KLATWY.

Wilno. (Tel. wł.).

(ok.) Po wyklęciu archimandryty Filipa Morozowa wśród ludności prawosławnej powstało wielkie **oburzenie na wyższe władze duchowne.** Jako protest przeciwko kłatwie kilka rodzin prawosławnych, między nimi ks. prawosławny Teodor Czystowski ze wsi Mikołajewo, powiatu dziśnieńskiego, **przeszli na katolicyzm obrządku wschodniego.**

—oo—

Wiadomości telegraficzne.

Organizowanie obchodów **Staszica w szkołach** zarządził minister oświaty dr. Grabski. Odbyć się mają one w czasie od 20 b. m. do 20 lutego b. r.

Kto z nas bez winy?

Lwów, 20 stycznia.

Przed sądem wiedeńskim toczyła się przed kilku dniami sprawa **rozwodowa pp. Dietrichów.**

Oskarżycielką była **młoda żona, która twierdziła, że ma jej zapomina o swych obowiązkach.**

W ciągu 3-letniego pożycia **małżeńskiego młoda żona nie była ani razu w teatrze ani w kinie, nie przyjmowała nigdy gości, nie wyjeżdżała na wakacje, ani też nie wychodziła z mężem na przechadzkę.**

Obrzydło jej takie życie i **pragnie rozwodu.**

Uczony mąż przyznawał się pokornie do winy, lecz — jak pokazało się z jego wywodów — **nudząca się małżonka nie była też bez „ale”...**

Rozbiła bowiem uczoneму nauczynie, w którym hodował wodorostry, oblała sosem cenną plantację grzybów i stała około północy gasiła w pokoju jego światło. Sędzia nie uznał wzajemnych oskarżeń za wystarczający powód do rozwodu, nakazał jednak małżonkowi dbać o przyjemności młodej żony.

—oo—

KRONIKA.

STYCZEŃ
20
ŚRODA

Dziś: rzym.-kat.
Fabiana i Sab., gr.
kat. Sob. s. Joana.

Jutro: rzym.-kat.
Agnieszki p., gr.
kat. Heorhyja prep.

REPERTUAR TEATRÓW
MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Środa „Złota rękawiczka”.
Czwartek „Nietoperz”.
Piątek „Złota rękawiczka”.

TEATR NOWOŚCI.

Środa „Marjetta”.
Czwartek „Medaljon Prababki”. Pre-
mjera.
Piątek „Marjetta”.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO.

Środa, czwartek „Hau-Hau” kom.
w 4 akt.
Piątek, sobota „Hau-Hau”, komedia
w 4 aktach Hodgessa i Percaveia.
Niedziela popoł. „Urwis”.
Niedziela wiecz. „Hau-Hau”.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apolo: „Wampiry Warszawy”.
Shimera: „Zwodnicze światelko ka-
baretu”, dramat erotyczny w 7 aktach.
Lw: „Wampiry Warszawy”.
Palace: „Wieczne miasto”.

Kino CHIMERA. Dziś „Zwodnicze świa-
telko Kabaretu”, dramat erotyczny w 7
aktach. 1100

Teatr Wielki wystawia dziś w
dalszym ciągu dramat współczesny
Bakonyiego „Złota rękawiczka”.

Teatr Nowości daje dziś ulubio-
ną operetkę „Mariatta”. — Jutro
ukaze się premiera komedii lwowia-
nina St. Warskiego pt. „Medaljon
Prababki” pod reżyserią p. Do-
brzańskiego.

„Zygryd”, którego premiera
odbędzie się w sobotę bież. tygo-
dnia w Teatrze Wielkim otrzyma na
naszej scenie świetną oprawę deko-
racyjno-kostjumową. Wykonawca-
mi głównych partii są pp.: Platów-
na (Brunhilda), Sowilski (partia ty-
tułowa), Cyganik (wędrowiec),
Lowczyński (Mime), Schütz (Albe-
ryk), Jeleński (smok) i Popowiczó-
wna (ptaszek leśny). Opracowanie
muzyczne p. Milana Zamy.

„Kredowe Koło” (Kreidekreis)
Klubunda, wspaniała legenda chiń-
ska, sensacyjna nowość repertuaru
wielkich scen zagranicznych, insce-
nizowana w Polsce po raz pierwszy
na naszej scenie będzie najbliższą
premierą dramatyczną Teatru Wie-
kiego. Obecnie znajduje się w pró-
bach pod reżyserią p. Żyteckiego.

„Świerszcz za konimem”, głę-
boko nastrojowa sztuka z powieści
Dickensa, dana będzie na popołu-
dniowe przedstawienie dla młodzie-
ży szkolnej w sobotę bież. tygodnia,
w doskonałej obsadzie premierowej.

Koncert. Tow. śpiew. „Bard”
odbędzie się we wtorek 26 b. m. w
sali Polskiego Towarzystwa mu-
zycznego z współudziałem p. Hele-
ny Puchalskiej, znakomitej artystki
operowej i wytwornej pieśniarki,
która odtworzy m. i. arie z niezna-
nej u nas opery T. Joteyki pod tyt.
„Zygmunt August”. — Chór „Bard”
pod art. kierownictwem swego dy-
rygenta Alfreda Stadlera, odśpiewa
szereg interesujących utworów
choralnych, dotychczas we Lwo-
wie nie wykonywanych. Bilety w
cenie 1-3 zł. do nabycia wcześniej
w składzie nut G. Seyfartha ul. A-
kademiicka l. 8., a w dzień koncer-
tu przy kasie.

Termin składania egzaminów
przez urzędników państwowych
przedłużony został do 31 marca
bieżącego roku

Wszelkie kwoty pod adresem Ad-
ministracji „Kurjera Lwowskiego”
przesyłać należy przekazem poczt-
owym, aż do podania nowego nume-
ru P. K. O. — Pieniądze przesyłane
na dawny numer P. K. O., nie będą
uznane.

— Nowa komedia w Teatrze Ma-
łym. Jak było do przewidzenia ko-
medja p. t. „Hau-Hau” podobała się
ogromnie, a sala Teatru Małego wy-
pełniona była szczerze widzami ok-
laskującymi gorąco naszych świet-
nych wykonawców.

— Zjazd prokuratorów okręgo-
wych z Małopolski wschodniej od-
był się onegdaj we Lwowie. Po
zjeździe uczestnicy jego udali się
do prokuratora p. Maliny i wyra-
zili mu ubolewanie z powodu „bez-
podstawnych i krzywdzących go
zarzutów”. Poczem złożyli mu wy-
razy czci dla jego nieskazitelnego
charakteru i wielkich zasług. —
Prokurator p. Malina dziękował za
wyrażone mu uczucia i zaznaczył,
że „na swoim stanowisku kiero-
wał się zawsze ściśle przepisami
obowiązującej ustawy i interesem
publicznym”.

— Polskie Towarzystwo Politech-
niczne zawiadamia swoich człon-
ków, że na zebraniu tygodniowym
w środę, 20 b. m., wygłosi p. inż.
Bolesław Słowik referat pod tyt-
łem: „Istota przesilenia gospodar-
czego na tle powojennego ustawa-
dawstwa”. Początek punktualnie o
godz. 18-tej. — Goście mile widziani.

— Zjazd nauczycieli szkół prze-
mysłowych uzupełniających (ter-
minatorskich) z okręgu kuratorium
lwowskiego odbył się we Lwowie
w obecności 168 delegatów. Po
dłuższej dyskusji uchwalono szereg
rezolucji pod adresem ministerstwa
oświaty, w których domagano się:
a) anulowania reskryptu minist.
oświaty z 10 grudnia 1925; b) pole-
cenia wypłacania nauczycielom
szkół dokształcających nadal wy-
nagrodzenia na podstawie ustawy
uposażeniowej z 9 października
1923 r.; c) polecenia wypłaty róż-
nicy wynagrodzenia, ściągniętej 1
stycznia 1926 r.; d) pisemnego za-
wierania umów między kuratorium
a nauczycielami szkół dokształca-
jących na zasadach, unormowanych
rozporządzeniami. Dalszą swoją
pracę w szkołach dokształcających
nauczycielstwo zebrane uzależniło
od zrealizowania powyższych po-
stulatów do końca lutego 1926 r.

— Lwowska straż pożarna w r.
1925 czynną była przy 400 pożar-
ach, a to: 3 zbiorowych, 23 dach-
owych, 55 pokojowych, 15 sufit-
owych, 17 piwnicznych, 180 komi-
nowych, 2 lasowych i 43 innych. —
Oprócz tego było 37 fałszywych al-
larmów, a w 25 wypadkach rato-
wano życie ludzi i zwierząt.

— Rozbudowa m. Lwowa. Oby-
watelski komitet rozbudowy miasta
Lwowa, zwołuje w tych dniach do
sali ratuszowej zebranie obywatel-
skie celem zastanowienia się nad
sposobem natychmiastowego rozpo-
częcia z nadchodzącą wiosną robót
budowlanych.

— Pobory funkcjonariuszów ma-
gisstratu. Minist. spraw wewn. od-
niosło się do wszystkich woje-
wództw z poleceniem, by zawiado-
miły związki komunalne, że pobo-
ry funkcjonariuszów magistratu i
t. p. winny być stosowane tak sa-
mo, jak zredukowane płace urzę-
dników państwowych.

Z targu.

Lwów, 20 stycznia.

Ceny nabiału: 1 l. mleka 30 do 40
gr.; 1 kg. masła 5 do 6 zł.; 1 kg.
sera 1 do 1.20 zł.

Jaja po 18 do 20 gr. sztuka.

Jarzyny: 1 kg. ziemniaków 10 gr.;
buraków 20 gr.; cebuli 40 gr.; mar-
chwi 20 do 30 gr.; kapusta po 10
do 20 gr. główka.

Owoce: 1 kg. jabłek 30 gr. — 1
zł.; cytryny po 10 do 20 gr. sztuka;

— Gimnazjum VIII. zamknięte. Pe-
kające od lat kilku mury gimnazjum
VIII. przy ul. Czarnieckiego groziły
przy każdym silniejszym wstrząsie
zawaleniem się całego gmachu na
głowy setek młodzieży. W ostatnich
dniach niebezpieczeństwo to wystą-
piło w całej grozie. Aż wreszcie
wczoraj po fachowym stwierdzeniu
dziur powstałych w ścianach bu-
dynku gimnazjum zamknięto a mło-
dzież szkolną zwolniono z obowiąz-
ku położenia niewinnej głowy pod
ewangeliją oszczędnościową min. St.
Grabskiego.

— Wykład prof. dra Szymkiewi-
cza p. t. Mechanizm ewolucji odbę-
dzie się dziś we środę 20 b. m. o go-
dzinie 7-mej wieczorem w sali bot-
nicznej XV-tej w starym gmachu
Uniwersytetu ul. św. Mikołaja 4
parter (zamiast w sali Kopernika).

— Posiedzenie lwowskiego Koła
T. N. S. W., odbędzie się w sobotę,
dnia 23 stycznia br. w klasie III. a
gimnazjum im. Kopernika, ul. Kupa-
li, o godzinie 7.30 wieczorem. Po-
rządek obrad: 1) Odczytanie proto-
kołu. 2) Wybór delegatów na Nad-
zwyczajne Walne Zgromadzenie w
Warszawie. 3) Kol. dr. Jamrógie-
wicz: Projekt nowej ustawy uposa-
żeniowej dla nauczycielstwa szkół
średnich. 4) Wnioski i interpelacje.
5) Uchwalenie wniosków na Walne
Zgromadzenie.

— Usiłowane samobójstwo. N.
Lewicka, zam. przy ul. Rappaporta
11 a, usiłowała popełnić samobój-
stwo. W tym celu wypija większą
ilość jodiny. Wezwane pogotowie
ratunkowe pozostawiło nieszczęśli-
wą w opiece domowej.

Zatwierdzenie wyroku

na dr. Gagatka.

Lwów, 20 stycznia.

Sąd Najwyższy w Warszawie za-
twardził wyrok skazujący dra Ga-
gatka na 3 miesiące więzienia. Dr.
Gagatek został — jak wiadomo —
w swoim czasie zasądzony przez
lwowski sąd okręg. karny na tę ka-
rę za oszustwo, popełnione przez
sfalszowanie podpisu p. Brunickiego
na dokumencie. Dr. Gagatek odwo-
łał się do Apelacji i prosił o pomocy
adv. dra Kibitza, a następnie do Sa-
du Najwyższego w Warszawie. On-
egdaj odbyła się rozprawa w Sa-
dzie Najwyższym, który wyrok I.
instancji zatwierdził. Obecnie bronil
dra Gagatka poseł dr. Marek z Kra-
kowa. Gdy jednak dr. Gagatek po-
pełnił oszustwo przed marcem 1923
r., zatem przysługuje mu prawo
amnestji

PLAGA WILKÓW NA LOTWIE.

Wilno. (Tel. wł.).

(ok.) Z Rygi donoszą, że w ostat-
nich czasach zaobserwowano ma-
sową wędrowkę wilków, których
liczne stada uciekają z Rosji. W Se-
migalii i Letgali podchodzą wilki do
domostw chłopskich, wyrządzając
wielkie szkody. Departament leśny
wyznaczył premję 1000 rb. za każ-
dego zabitego wilka.

Co się stało w mieście?

— Za włóczęgostwo aresztowa-
no Samuela Rohera bez zajęcia i stałe-
go zamieszkania, Józefa Gerzka
Marię Kopytyńską, Jana Tarczew-
skiego wydalonego z granic Pań-
stwa Polskiego, Kazimierza Lus-
l. 19 zam. przy ul. Sieinawskiej l.
19, Zborowskiego Jana l. 15 bez za-
jęcia i miejsca zamieszkania i Józe-
fa Endego l. 19 zam. przy ul. Staro-
mej l. 3.

— Podejrzane towarzystwo aresz-
towano wczoraj: Władysława Ła-
basa l. 24 furmana zam. w Zamar-
stynowie przy ul. Wązkiej l. 25
którego przytrzymało w ul. Tkac-
kiej w towarzystwie dwóch podej-
rzanych osobników. Tamci zdołali
zbiec. Przy rewizji osobistej znalez-
ziono u Łobasa rewolwer systemu
„Mauser” nr. 295.262.

— Kradzieże i włamania. Dnia 18
b. m. doniósł policji inż. Jan Semko-
wicz, zam. przy ul. Nabelaka l. 31,
że w nocy z 17 na 18 b. m. nieznan-
y sprawca skradł mu sanki z kie-
rownicą, sporządzone w formie au-
tomobilu, wartości 150 zł.; Michała
wi Radoczańskiemu zam. przy ulicy
Krasickich l. 5, nieznan-ny złodziej z
zamkniętego mieszkania po włama-
niu się, skradł większą ilość artyku-
łów spożywczych; za kradzież kie-
szonkową 110 zł. na głównej pocz-
cie z kieszeni pałta Jakóba Tu-
cha zam. przy ul. Szumlańskich l. 11 a
oddano do aresztów policyjnych Bro-
nislawa Tomaszewskiego l. 17 zam.
na Kleparowie i Władysława Rud-
nickiego l. 13, zam. przy ul. Szum-
lańskich l. 6.

Aresztowanie fabrykanta dola-
rów w Krakowie.

Kraków. (Tel. wł.).

W Krakowie uwięziono onegdaj
Józefa Zieglera pod zarzutem fał-
szowania dolarów. Ziegler liczy 47
lat. Po wojnie wyjechał on do A-
meryki na zarobek jako cukiernik.
Przed rokiem wrócił do Krakowa
i założył on fabrykę dolarów. Fa-
brykacja fałszykatów polegać mia-
ła na przepuszczeniu oryginalnego
banknotu przez maszynę i uzy-
skiwaniu w ten sposób duplikat
wiernej odbitki banknotu dolaro-
wego. Ziegler naciągnął naiwnych
na przeszło 1.000 dolarów. Przypa-
dek naprowadził policję na ślady
oszustwa dolarowego — poszko-
dowani w obawie następstw kar-
nych nie donosili władzy o spraw-
kach Zieglera, którego aresztowano
w chwili, gdy maszyna była w peł-
nym ruchu.

Humor.

Noc. Małe miasteczko śpi. Prze-
ulicę, zataczając się, idzie z szynku
znany „dowcipniś” miejscowy. Sta-
je przed domem zacnej pani Bary-
czyńskiej i zaczyna krzyczeć:

— Pani Baryczyńska! Okno ot-
warte!

Staruszcza zrywa się przerażona
z łóżka, otwiera okno i zapytuje:

— Gdzie? Które?

— To właśnie, które pani przed
chwilą otworzyła.

Przed chwilą odbyła się w obe-
mości siedmioletniej Mami gwałto-
wna kłótnia rodziców. Ojciec trzasnął
drzwiami i wyszedł z pokoju. Mami
została z matką.

— Mamusiu, jak dawno już jeste-
ście zameżna?

— Osiem lat, kochanie.

— A jak długo jeszcze musicie?

Kurjer ekonomiczny.

Na razie nie będzie wyżki dyskonta w Szwecji. Szwedzki bank państwowy na razie wstrzymał się z podwyższeniem dyskonta, wobec tego, że wykaz banku z 9 bm. uwiidocznia lepszą sytuację na rynku pieniężnym.

Anglja nie zniża dyskonta. Z Londynu donoszą, że dyskont Banku of England pozostaje nadal niezmierniony.

Stagnacja w Łodzi panuje w branży kolonjalnej i węglowej. Twierdzą, że przyczyną stagnacji jest to, że bezrobotni otrzymują obecnie w Łodzi zapomogi w formie dodatków żywnościowych.

Łódzkie domy ekspedycyjne przeżywają wielkie przesilenie. Przyczyną kryzysu jest zmniejszenie się eksportu w ciągu ostatnich trzech miesięcy o blisko 30 proc.

Statut polsko-palestyńskiej Izby handlowej zatwierdził minist. handlu i przemysłu. Zebranie organizacyjne odbędzie się w Warszawie 26 b. m.

O ZNIESIENIE ZAKAZÓW PRZYWOZOWYCH I WYWOZOWYCH.

Berlin, 18 stycznia.

Komisja gospodarcza Rady Ligi Narodów opracowała projekt ugody, mającej na celu zniesienie wszystkich zakazów przywozu i wywozu tak w krajach należących do Ligi, jak i w krajach nie będących jej członkami. Według projektu tego zakazy przywozu i wywozu mają być w ciągu 6 miesięcy od czasu zawarcia ugody i w przyszłości zniesione. W międzyczasie wszystkie kraje zawierające ugody, mają istniejące dotychczas zakazy ograniczyć do minimum i nie dopuścić do wydania nowych zakazów. Wyjątki mogą być dozwolone tylko w razie, jeżeli zakaz taki wydany jest w celu obrony kraju, bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. Ugoda ta jednak przewiduje nadzwyczajne wypadki, w których państwa należące do niej, mogą wydać specjalne zarządzenia, celem ochrony interesów finansowych i przemysłowych lub handlowych danego państwa. Ugoda ta dotyczy w pierwszej linii państw środkowo- i wschodnio-europejskich. Ugoda obejmuje główne wytyczne konferencji brukselskiej (1920), konferencji w Portorosso (1921), konferencji genueńskiej (1922), konferencji w Genewie (1923).

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

- Berlin (505). Godz. 20.30. Wieczór muzyki kameralnej Beethovena.
 - Wiedeń (515). Godz. 20.00. Wesoła muzyka.
 - Lipsk (452). Godz. 20.15. Koncert Mozartowski.
 - Zurych (515). Godz. 20.15. Koncert utworów Wieniawskiego, Wreschnera etc.
 - Budapeszt (546). Godz. 20.30. Wieczór pieśni węgierskich.
 - Londyn (365). Godz. 21.00. Muzyka komnatowa.
- Budujecie sami aparaty radjowe, najlepsze części do nabycia w firmie Kinofot, Lwów, 3-go Maja 11 a.

GIEŁDA LWOWSKA.

Sytuacja na targu akcyjnym niejasna. Obroty skromne. Towaru na ogół niewiele. Kupujących z powodu braku gotówki mało. Taksowano: Chodorów 5.50 do 5.65, Chybie 3.60 do 3.80, Browary 7.70 do 7.80. W placeniu były: Niemojowski, Parowozy i Siersza górnicza, przy zupełnym braku podaży. Ruch w akcjach bankowych całkiem drobny. Akcje handlowe zaniedbane. Tendencja chwiejno-zniżkowa. Usposobienie słabe.

Kotowane: Hipoteczny 0.43, Przemysłowy 0.08 0.09, Gazolina 0.85 0.90 0.95, Oikos 0.80 0.85.

OBROTY PRYWATNE.

Tendencja chwiejna lekko niżkowa. Obroty średnie.

Dolar. ameryk. 7.60 do 7.62, Dol. kanad. 7.40 do 7.46, kor. czeskie 0.23 jedna trzecia do 0.23 i pół, leje 0.03 jedna trzecia do 0.03 dwie trzecie, frank franc. 0.30 do 0.30 jedna trzecia, frank szwajc. 1.48 do 1.52, funty szterł. 34.00 do 34.50.

Złoto: 20 kor. 29.00 do 29.50, 20 frank. 27.00 do 27.50, 20 mark. 32.50 do 33.00, 10 rubli 38.00 do 38.50.

Srebro: kor. austr. 0.60 do 0.61, 5 kor. 3.25 do 3.30, floreny 1.62 do 1.65, ruble 2.65 do 2.75, kopiejki za rubel 1.32 do 1.37.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Zainteresowanie nadal dla pszenicy po cenach utrzymanych. W obrocie giełdowym większe transakcje w owsie. Ogólny obrót 100 tonn. Tendencja utrzymana. Usposobienie ożywione.

Pszenica krajowa biała 32.00 do 34.00 zł. Pszenica krajowa czerwona 35.00 do 38.00. Żyto małopolskie 21.00 do 22.00. Jęczmień małopolski browarniany 21.00 do 22.00. Jęczmień małopolski pastewny 17.00 do 18.00. Owies małopolski 21.00 do 22.00. Ceny z wyjątkiem owsa, który jest transakcyjny, szacunkowe.

Tabela walutowa

za październik, listopad i grudzień 1925.

wyszła nakładem „Agencji Wschodniej“ („Codziennych wiadomości ekonomicznych“) w Warszawie i zawiera kursy walut podług notowań giełdy pieniężnej w Warszawie a to: Belgję, Holandję, Kopenhagę, Londyn, Budapeszt, Nowy Jork, Paryż, Pragę, Sztokholm, Belgrad, Bukareszt, Wiedeń, Helsingfors, Włochy, Zurych, Hiszpanję, Japonję, Konstantynopol, Kanadę i Ryge.

Oprócz tego tabela zawiera ceny złota i srebra w Nowym Jorku i Londynie, notowania jedwabiu w Niemczech, ceny konopi, juty i gumy w Londynie.

Ceny pojedynczego numeru tabeli walutowej za ostatni kwartał 1925 wynosi 2 zł.

Tabela walutowa za ostatni kwartał i za poprzednie kwartały (po 2 zł z poleconą przesyłką pocztową) do nabycia w lwowskim oddziale Agencji Wschodniej, Lwów ul. Długosza 31 (parter), gdzie też prenumerować można „Codzienne wiadomości ekonomiczne“, „Wiadomości finansowe“, i „Biuletyn prasowy“.

Na żądanie wysyłamy na okaz numeru „Codziennych wiadomości ekonomicznych“, wychodzących codziennie i zawierających notowania krajowych giełd pieniężnych (Warszawa, Lwów, Kraków, Poznań, Gdańsk, Katowice) notowania zagranicznych giełd pieniężnych, ceny na krajowych i zagranicznych rynkach towarowych (drzewo i przetwory, chemikalia, metale, materiały budowlane, nabiał, towary kolonialne, pasza, mąka, zemiopłody, skóry i garbniki, owoce, papier, wełna, bawełna, juta, metale szlachetne, nafta i przetwory, cukier, chmiel, bydło i mięso, nasiona, szczecina, tłuszcz i oleje), najświeższe wiadomości finansowe, przemysłowe i handlowe.

KURJER SPORTOWY.

Narciarskie mistrzostwa Zakopanego.

Ostatniej niedzieli urządzono już czwarte z rzędu zawody narciarskie w Zakopanem — tym razem były to zawody o mistrzostwo. Zakopane jest dla swych narciarzy eldorado. Mają śnieg i mają czwarte zawody, kiedy u nas odwołuje się właśnie drugie z zapowiedzianych zawodów i to właśnie w czasie najpiękniejszego opadu śnieżnego. Najwyższy czas chyba, by lwowskie towarzystwo narciarskie wyrwały się z tej niewytłumaczonej inercji i zaczęły pracować!

Należy brać sobie przykład z Zakopanego, a pod skocznią we Lwowie także zbierze się 3000 widzów — tyle, ile przypatrywało się skokom na Krokwiach.

W mistrzostwie kombinowanym z biegu i skoku wyniki były naogół bardzo obiecujące.

Bieg seniorów 1 kl. (na przestrzeni 16 klm.): 1) Bujak Fr. (SNTP) 1 godz. 12 min. 57 sek.; 2) Bujak Józef (ON Sokół) 1 godz. 14 min. 12 sek.; 3) Gąsienica Sieczka (ONS) 1 godz. 16 min. 08 sek.

Skoki: 1) Stolpe Wilhelm — zawodowy trener amator PZN-u Szwecja, nota 16.688 pkt. najdłuższy skok 29 mtr. 2) Krzeptowski A. I. (ONS) 16.563 pkt. — najdłuższy skok 32.5 mtr. 3) Gąsienica - Sieczka (ONS) 16.353 pkt. — skok najdłuższy 34.5 metrów.

Mistrzem Zakopanego został Stanisław Gąsienica - Sieczka (Oddział Narciarski Sokół w Zakopanem), drugie miejsce W. Stolpe (Szwecja), trzecie Krzeptowski Andrzej I. Dal-sze miejsce Zeydel, Czech i Mückenbrum.

Bieg pań — 6 klm.: wygrała młodzieńca Staszek - Palonkowa (ONS) w wspaniałym czasie 42 min. 12 sek. 2) Ela Ziętkiewiczowa (SNTT) 47 min. 53 sek. 3) J. Loteczkowa (KTN-Lwów) 48 min. 12 sek.

Bieg juniorów — 6 klm.: 1) Czech Br. (SNTT) 38 min. 34 sek. 2) Skupień (SNTT) 41 min. 15 sek. 3) Berych Wl. (SNTT) 42 min. 05 sek.

Największą sensacją było zwycięstwo Broni Staszek - Palonkowej, która odbierze zdaje się Eli Ziętkiewiczowej zarówno mistrzostwo Polski, jak i opinię najlepszej narciarki świata. Wynik p. Loteczkowej — stawia ją na wyżynie europejskiej klasy narciarskiej.

b. s.

ZWYCIĘSTWO POLSKI W DAVOS.

W czwartym meczu towarzyskim hockeyowa reprezentacja Polski spotkała się z doskonałą reprezentacją drużyna Belgii. Polska zwyciężyła Belgię 3:1.

Zwycięskie punkty zdobyli: najlepszy na torze Adamowski, Tupalski i Kowalski. Wyniki naszej drużyny w Davos stawiają nasz hockey na wyżynie europejskiej.

HOCKEYOWE MISTRZOSTWA EUROPY W DAVOS.

Po rozgrywkach hockeyowych o mistrzostwo Europy, rozegranych w trzech grupach — do finału weszły: Anglja, Austria, Czechosłowacja i Szwajcaria. Finałiści rozegrali między sobą następujące mecze: Czechosłowacja - Anglja 2:1, — Szwajcaria - Austria 5:3, — Austria - Anglja 3:1, — Czechosłowacja - Szwajcaria 1:0.

ZAWODY PLYWACKIE W WARSZAWIE.

W Warszawie urządzono zimowe zawody pływackie w porcie praskim. Tor, wyrobiony w lodzie wynosił 33.5 mtr. długości i 4 mtr. szerokości. Temperatura wody wynosiła +0.5 Celjusza, a temperatura powietrza —5 Cels.

Zawody te są jedyne w swoim rodzaju w całej Europie, gdyż zimowe zawody pływackie w Paryżu i Londynie odbywają się przy temperaturze wody +5—6° Cels., a nigdy poniżej.

Wyniki tych zawodów są następujące:

Wyciąg pań na 25 mtr.: 1) Trato-wa 23 sek., 2) Garczyńska 26.7 sek., 3) Miazio-wa 26.8 sek. Walka gorąca.

Wyciąg panów na 33.5 mtr.: 1) Trat 25.2 sek., 2) Olszewski i 3) Miazio po 27.2 sek.

POLSKA POKONAŁA HISZ-PANJE 4:1.

Mecz ten grano tylko jako zawody przyjacielskie. Z drużyny polskiej najlepiej grał Adamowski i Tupalski, obaj strzelili po 2 bramki. — Następnie Polska rozegrała zawody towarzyskie z Włochami i znowu zwyciężyła w stosunku 3:1.

ŚWIATOWY REKORD ŁYZ-WIARSKI.

Zawodowy łyżwiarz amerykański Bob Mac - Lean ustanowił nowy rekord światowy łyżwiarski na przestrzeni 500 mtr. Mac - Lean przebiegł 500 mtr. w 41 sekundach. Rekord na torze należy do Norwega — Mathisena i wynosi 43.4 sek.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7-30.

Środa 20 stycznia 1926.

Żółta rękawiczka.

Sztuka w 3-ach aktach Karola Bakonyiego

- OSOBY:
Hrabia Robert Tarczay	Sosnowski
Andrea, jego żona	Barwińska
Teresa	Rybicka
Balthay, podpułk. huzarów	Bielecki
Orgonasz, major	Okornicki
Jan Lanthay	porucznicy Dobrzański
Kamil Kerekesz	Peliński
Hr. Erw. Borendy jednoro-	
czny w pułku huzarów	Rzęcki
Hr. Jerzy Borendy jednoro-	
czny w pułku huzarów	Kocyzkiewicz
Fekete, sekretarz stanu	Zabielski
Tarnay, deputowany	Lewicki
Baron Jan Radnay	Stępowski
Earon Erdoesch	Reiski
Ekscelencja	Kalinowski
Dr. Klein	Lochman
Dr. Nebenmueller	Neuman
Wachmistrz huzarów	Czaki
Goemboesch, huzar	Fertner
Józef, lokaj	Przystawski
Franciszek kamerdyner	
- Rzecz dzieje się współcześnie.
Reżyser: Józef Sosnowski

TEATR NOWOSCI.

Ceny niższe.

Początek o godz. 7-30.

Środa 20 stycznia 1926.

Marjetta

Operetka w 3-ach aktach R. Bodanskyiego i B. Hardt-Wardena. Muzyka Waltera Kollo.

Tłomacz Wincentego Rapackiego (syna).

- OSOBY:
Rene di Torelli	Kuligowski
Marietta, księżna Lavarny	Rylska
Margrabia Paolo Arancini	Szosland
Antonio del Fosco, ochmistrz	
dworu księżnej Lavarny	Szmid
Nicolo Tromboni, uliczny	
muzykant	Tatrzański
Marietta, pomarańczarka	Korabianka
Capistrani, dyr. kasyna	Kopczyński
Zambisi	Kowalski
Fredo, kelner	Hebenstreit
Detektyw	Szymański
Kamerdyner I.	Bykowski
Kamerdyner II.	Fried
- Rzecz dzieje się w Rzymie, współcześnie.
Reżyser: Michał Tatrzański.

MAKARONY

niedoścignionej jakości.

„KŁOS”

Wszędzie do nabycia.

1018

MATERJE
jedwabne i wełniane
oraz
wszelkie dodatki do sukien
sprzedaje najtaniej
M. EHRLICHHOF
MAGAZYN NOWOŚCI DLA PAŃ
Lwów, ul. Sykstuska 15.
Telefon 26-43. 1063

Wielki wybór
KILIMÓW GLINIANSKICH
oraz
Wyrobów **KOSZYKARSKICH**
poleca najtaniej
„KILIM GLINIANSKI”
Lwów 753
Halicka 5. — Filja: Kopernika 23.

Kursa naukowe „WIEDZA”
pod osobistym kierown. prof. Bogusława Butrymowicza
Kraków, Studencka 14.
przyjmują wpisy na drugie półr. roku szkolnego 1925/26.
Kursa obejmują:
1) Kurs maturalny: gimnazjum klasyczne, humanistyczne, neohumanistyczne i matematyczno-przyrodnicze 1-roczone i 2-letnie.
2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-ch klas.
3) Kurs samirarjum nauczycielskiego 1-roczone i 2-letnie.
4) Kurs szkoły handlowej jednoroczny i półroczny.
5) Analogiczne kursa pisemne wszystkich typów, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowymi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych Kursach profesorów szkół średnich równoległe z normalnym tokiem nauki tychże Kursów.
Na kursach „WIEDZA” udzielają nauki tylko najwybitniejsze sily fachowe gimnazjów krakowskich od 5 do 5-ciu godzin dziennie.
Spis gona profesorów do przejrzania w sekretarjacie.
Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów (enic). Dla wojskowych i inwalidów 25 procent opustu. Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie. 1815

OBYWATELE!
Pewnie każdy z Was, potrzebuje coś z ciepłej bielizny i odzieży do sprawienia, więc radzimy skorzystać z tej dobrej okazji, dzięki której, można nbyć prawie za pół ceny z fabryki
CAŁĄ zimową wyprawę TYLKO ZA 45 ZŁOTYCH
a mianowicie: 3 metry podwójnego mocnego kortu na ubranie męskie, odcinek dobrego materiału na całą zimową suknię damską, 5 metr. dobrej flaneli lub płótna na bieliznę, 2 metr. baji na kaftan męski, 5 metr. barchanu na haleczkę i kaftanik damski i 3 szpulki nici do szycia.
To wszystko razem w dobrych gatunkach wysyłamy po otrzymaniu listownego zamówienia
Pocztą za zaliczkę tylko za 45 zł. i w gatunku wyższym za 55 zł.
— (Płaci się przy odbiorze towaru na poczcie) —
UWAGA: Kto wraz z obstalunkiem przysle 3 złote tan nie płaci kosztów opakowania, ani opłaty pocztowej. Za dobroć towaru gwarantujemy i w razie nie spodobania się przyjmujemy takowy z powrotem i zwracamy pieniądze. 1082
Zamówienia prosimy adresować:
Skład fabryczny M. BRYL, Łódź, Piotrkowska 58.

Poszukujemy przedstawiciela na województwo stanisławowskie i tarnopolskie do odwiedzania klienteli branży kolonialnej celem sprzedaży znanej kawy figowej i karlsbadzkich korzennych przypraw kawowych. Oferty z referencjami, możl. w jęz. niemieckim, przyjmuje: 1089
Otto E. WEBER, G. m. b. H. Gdańsk.

RADA ZAWIADOWCZA
Fabryki Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie Sp. Akc.
zawiadamia pp. Akcjonariuszów, że w dniu 1 lutego 1926 r. o godz. 5-ej po poł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Królewska 18.
Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów
z następującym porządkiem obrad:
1. Wybór przewodniczącego,
2. Zmiana Statutu Spółki,
3. Zatwierdzenie dokonanej przez Radę Zawiadowczą kooptacji członków Rady.
4. Upoważnienie władz Spółki do kupna i sprzedaży nieruchomości. 1090
Stosownie do §§ 15 i 16 statutu Spółki, z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu korzystają właściciele przynajmniej 10 akcji lub ich pełnomocnicy, o ile najpóźniej na 8 dni przed terminem Zgromadzenia, tj. do dnia 23, stycznia 1926 r. włącznie, złożą swe akcje w kasie Dyrekcji Spółki w Warszawie, ul. Królewska 16, lub w Polskim Banku Przemysłowym w Warszawie, Senatorska 42.

INSERUJ CIE
w „Kurjerze Lwowskim”

Posady i prace.
NIEMKA poszukuje posady do dzieci zaraz. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.” Emma. 1093
POSZUKUJE posady do dzieci lub do pomocy w domu. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.” pod „Uczciwa sierota”. 1088
Różne.
STARANNIE przepisuję na maszynie. Zgłoszenia do Admin. „Kurjera Lw.” pod „Tanio”. 1066

Popierajcie cele
Towarzystwa
Szkoły Ludowej.

Nauka i wychowanie.
STENOGRAFIJ wyucza wszystkich listownie prawie bezpłatnie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Dep. 21. 1062
Kupno i sprzedaż.
FORTEPIAN krzyżowy, krótki, płyta „Reform” sprzedam tanio. Kopernika 26 parter, oficyny. Skłeniarski. 1045

FORTEPIANY Bösendorfera, Blüthnera, Förstera i innych fabryk, najnowsze modele prawie jak nowe oraz pianina. fisharmontje zawsze na sprzedaż gotówką — mienia, kupuje: HANAK, Pańska 21. 1048
UNIEWAŻNIAM moją zgubioną kartę zwolnienia wydaną przez P. K. U. Czortoham Isaak Maiberger. 1086

WŁASNY WYRÓB — CENY FABRYCZNE
KOŁDRY JEDNO I DWU-STRONNE od zł 27-50
MATERACE z TRAW. MORSK od 42 i WŁOSIENNE od 85—
PODUSZKI pierzane od 17-50. — **GOTOWE PRZEŚCIERADŁA** pod kołdry od 11-50. — na posłanie od 6-50. — **Gotowe poszewki** od 4.—. **KOCY — KAPY FIRANKI — DYWANY** itp. sprzedaje najtaniej
FABRYKA POŚCIELI PIETRUSZEWSKI-MLEKO
Lwów, KORALNICKA 6. — Telef. 37—72.
DLA ZAKŁADÓW. — SZPITALI i t. p. — CENY OFERTOWE NISKIE. 1069

Pracownia tapicerska
St. Onyszkiewicza Piekarska 14.
TEL. 35-14.
Poleca mebie klubowe kryte skórą.
Roboty zlecone wykonywa starannie po cenach umiarkowanych. 766

W ZAKŁADZIE kosmetycznym i fryzjerskim Berta Thiel (Plac Trybunalski 1. mezanin), usuwa się zapomocą najnowszych aparatów zmarszczki i nieczystości twarzy, czerni nosa i rak. Tamże wykonuje się artystyczne fryzury według paryskich żurnali, farbowanie włosów oryginalną farbą Henne, strzyżenie włosów, roboty perukarskie i manicure. 1032

Poszukuję spółnika do odnowienia Pierwszej Fabryki Wyrobów Słodowych
która istniała przez dwadzieścia kilka lat w b. Galicji (Kaczanówka pow. Skałat). Produkty, wyrabiane obecnie w małej ilości, zostały zbadane i uznane przez Państwowy Zakład Badania Żywności i Przedmiotów użytku w Warszawie. Odnosnym dokumentem wykażę się na żądanie.
Zgłoszenia listowne: 1075
Wojciech Wirzman Kaczanówka, p. Skałat

Dr. Anna Kogutowa
ord. w chorobach skórnych i wener., od 3—5
przy ul. Friedrichów 8, Kosmetyka lekarska.
KUPUJE złoto, brylanty, diamenty, perły, piąty najwyższe ceny 1098
LWOWSKI, Jagiellońska 2. 1098

Zapisujcie się
do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr, Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar” 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobnie ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński.
Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19, pod zarz. Z Kielbusiewicza.